

KUNSZENTMIKLÓS VÁROS KÖRNYEZETVÉDELMI PROGRAMJA

2024-2029

Kunszentmiklós Város Önkormányzata megbízása alapján készítette:

T a r t a l o m j e g y z é k

1. BEVEZETÉS.....	4
2. A TELEPÜLÉSI KÖRNYEZETVÉDELMI PROGRAM KÉSZÍTÉSÉNEK CÉLJA ÉS JOGSZABÁLYI HÁTTERE.....	4
3. A TELEPÜLÉS BEMUTATÁSA	6
3.1. ÁLTALÁNOS BEMUTATÁS	6
3.2. ÉGHAJLAT.....	7
3.3. FÖLDRAJZI FEKVÉS, DOMBORZAT	7
3.4. VÍZRAJZ.....	7
4. A 2019-2023. ÉVEKRE SZÓLÓ KÖRNYEZETVÉDELMI PROGRAMBAN ELÉRNI KÍVÁNT KÖRNYEZETVÉDELMI CÉLOK ÉS FELADATOK MEGVALÓSULTSÁGÁNAK ÉRTÉKELÉSE	8
4.1. LEVEGŐTISZTASÁG VÉDELEM.....	8
4.2. IVÓVÍZELLÁTÁS	9
4.3. KOMMUNÁLIS SZENNYVÍZKEZELÉS, GYŰJTÉS, ELVEZETÉS, TISZTÍTÁS	10
4.4. FELSZÍNI ÉS FELSZÍNALATTI VIZEK	10
4.5. CSAPADÉKVÍZ-ELVEZETÉS.....	11
4.6. ÁR- ÉS BELVÍZGAZDÁLKODÁS	11
4.7. TERMŐFÖLD VÉDELEM	12
4.8. ÉLŐVILÁG- ÉS TERMÉSZETVÉDELEM.....	12
4.9. KÖZTERÜLETEK TISZTASÁGA	13
4.10. ZÖLDFELÜLET-GAZDÁLKODÁS	13
4.11. ÉPÍTETT KÖRNYEZETI ELEMÉK VÉDELME.....	13
4.12. HELYIKÖZLEKEDÉSSZERVEZÉS	14
4.13. HULLADÉKGAZDÁLKODÁS	14
4.14. ZAJ ÉS REZGÉS ELLENI VÉDELEM	15
4.15. ENERGIAGAZDÁLKODÁS	15
4.16. KÖRNYEZETBIZTONSÁG.....	16
4.17. KÖRNYEZETI NEVELÉS, TÁJÉKOZTATÁS, TÁRSADALMI RÉSZVÉTEL.....	16
4.18. KLÍMAVÉDELEM	17
5. KUNSZENTMIKLÓS VÁROS KÖRNYEZETI ÁLLAPOTA ÉS FŐBB HATÓTÉNYEZŐK.....	17
5.1. LÉGSZENNYEZETTSÉG	17
5.1.1. Légszennyezettségi állapot	17
5.1.2. Légszennyező anyag kibocsátás	18
5.2 VÍZGAZDÁLKODÁS	19
5.2.1. Ivóvízellátás.....	20
5.2.2. Szennyvíz-elvezetés, -tisztítás	21
5.2.3. Felszíni vizek	22
5.2.4. Felszín alatti vizek.....	23
5.2.5. Vízbázis védelem.....	23
5.2.6. Belvízgazdálkodás, csapadékvíz elvezetés	24
5.3. TALAJ	26
5.3.1. Talajok állapota	26
5.3.2. Földtani adottságok.....	27
5.3.3. A térség talaj- és talajvízszennyezése	28
5.4. TERMÉSZET- ÉS TÁJVÉDELEM	28
5.4.1. A földrajzi kistáj szerinti növényzet.....	28
5.4.2. Állatvilág	30
5.4.3. Védett természeti területek.....	32
5.5. TELEPÜLÉSI ÉS ÉPÍTETT KÖRNYEZET.....	34
5.5.1. Zöldfelületek	35
5.5.2. Épített környezet	36
5.5.3. Közlekedés	37

5.6. HULLADÉKGAZDÁLKODÁS	38
5.7. ZAJ ÉS REZGÉS ELLENI VÉDELEM	40
5.8. ENERGIAGAZDÁLKODÁS	42
5.9. RENDKÍVÜLI KÖRNYEZETVESZÉLYEZTETÉS ELHÁRÍTÁSA, KÖRNYEZETKÁROSODÁS CSÖKKENTÉS	43
5.10. REKULTIVÁCIÓ, REHABILITÁCIÓ	43
5.11. KLÍMAVÉDELEM	44
5.12 KÖRNYEZET-EGÉSZSÉGÜGY.....	44
5.12.1. A levegőminőség változásának hatása az emberi egészségre	45
5.12.2. A szennyezett víz hatása az ember egészségére	46
5.12.3. A talaj mennyiségi és minőségi változása az emberi egészség szempontjából	47
5.12.4. Az épített környezet változásainak társadalmi hatása	47
5.12.5. Zaj hatása az emberre	48
6. KÖRNYEZETI NEVELÉS, TÁJÉKOZTATÁS, TÁRSADALMI RÉSZVÉTEL	49
7. AZ ELÉRNI KÍVÁNT KÖRNYEZETVÉDELMI CÉLOK, INTÉZKEDÉSEK, ESZKÖZÖK, KÖLTSÉGEK, FORRÁSOK.....	50
7.1. LEVEGŐTISZTASÁG-VÉDELEM	51
7.2. IVÓVÍZELLÁTÁS	51
7.3. KOMMUNÁLIS SZENNYVÍZKEZELÉS	52
7.4. FELSZÍNI ÉS FELSZÍN ALATTI VIZEK	52
7.5. CSAPADÉKVÍZ-ELVEZETÉS.....	52
7.6. ÁR- ÉS BELVÍZGAZDÁLKODÁS	53
7.7. TERMŐFÖLD VÉDELEM	53
7.8. ÉLŐVILÁG- ÉS TERMÉSZETVÉDELEM.....	54
7.9. KÖZTERÜLETEK TISZTASÁGA	54
7.10. ZÖLDFELÜLET-GAZDÁLKODÁS	55
7.11. ÉPÍTETT KÖRNYEZETI ELEMÉK VÉDELME.....	55
7.12. HELYI KÖZLEKEDÉSSZERVEZÉS	55
7.13. HULLADÉKGAZDÁLKODÁS	56
7.14. ZAJ- ÉS REZGÉS ELLENI VÉDELEM.....	57
7.15. ENERGIAGAZDÁLKODÁS	57
7.16. KÖRNYEZETBIZTONSÁG.....	57
7.17. KÖRNYEZETI NEVELÉS, TÁJÉKOZTATÁS, TÁRSADALMI RÉSZVÉTEL.....	58
7.18. KLÍMAVÉDELEM	58
8. ÖSSZEFOGLALÁS.....	59
9. FELHASZNÁLT IRODALOM	60

1. Bevezetés

A környezeti, a természeti és az épített értékek megőrzése napjainkra a társadalmi-gazdasági élet meghatározó részévé vált. Mindennapjaira és így egy-egy település életére is nagymértékben hatnak a különböző környezeti elemek, azok kölcsönhatásai, rendszerei, az ottélők nap, mint nap közvetlenül, vagy közvetve érintkeznek, kapcsolatba kerülnek velük.

Hazánkban a környezetvédelmi törvény határozza meg a helyi önkormányzatok környezetvédelmi feladatait, s írja elő a települési Környezetvédelmi Program elkészítését. A programkészítés célja, hogy az önkormányzat és a helyi lakosság megismerhesse a közvetlen környezete jelenlegi állapotát, abból következtetéseket vonjon le, célokat, feladatokat tűzzön ki, intézkedéseket hozzon a jobb, komfortosabb, egészségesebb környezet kialakításának érdekében.

Kunszentmiklós Város első Környezetvédelmi Programját 2004-ben adták ki Kunadaccsal és Szabadszállással közösen (I. ütem). Ezt követően 2011-ben Kunszentmiklós Város Önkormányzata önálló Környezetvédelmi Programot dolgozott ki a 2012-2017. időszakra (II. ütem), majd ezután 2019-2023 időszakra (III ütem). Az Önkormányzat meg kívánja újítani Programját és bevezetni a IV. ütemet a 2024-2029. közötti időszakra. Ez az ütem a III. ütemnek a szerves folytatása, a meg nem valósult feladatok, terv szerint ebben az ütemben kerülnek megvalósításra

Kunszentmiklós Város Önkormányzata (6090 Kunszentmiklós, Kálvin 12.) az ABDIÁS-ÖKO Kft.-t bízta meg az új időszakára vonatkozó Környezetvédelmi Programjának elkészítésével, amelynek során igyekeztünk figyelembe venni, a magasabb szintű környezetvédelmi programok elvárásain és a helyi adottságokon túl a már ismert – megvalósítási eszközként számításba vehető – esetleges pályázati, támogatási lehetőségeket is.

2. A települési környezetvédelmi program készítésének célja és jogszabályi háttere

A települési környezetvédelmi programnak tartalmaznia kell olyan tevékenységeket, melyek megvalósításával hozzájárul az országos és a regionális szinten prioritásnak tekintett környezeti problémák megoldásához. Emellett hatékony eszköz kell, hogy legyen az adott település által legfontosabbnak tekintett problémák kezelésére.

A környezetvédelmi törvény megfogalmazza a környezetvédelem alapelveit (Kvt. 6-12.§), melyet a program készítése során mindvégig szem előtt kell tartani, ezek a következők:

- elővigyázatosság, megelőzés, helyreállítás,
- felelősség,
- együttműködés,
- tájékozódás, tájékoztatás, nyilvánosság.

A településeknek mindenképp érdeke kell, hogy legyen a Települési Környezetvédelmi Program elkészítése, illetve elkészíttetése. Az Európai Unió tagjaként egyre inkább előtérbe kerül a környezettel való racionális gazdálkodás, a környezettudatos gondolkodás és a környezet védelmének feladata.

A Környezetvédelmi Program céljáról, tartalmáról, megvalósításáról a környezet védelméről szóló 1995. évi LIII. törvény (továbbiakban: Kvtv.) 48/E. § (1), (2) bekezdése rendelkezik, melyet irányadónak tekintünk a dokumentáció elkészítése során.

Ezen előírások szerint a Települési Környezetvédelmi Programnak a település adottságaival, sajátosságaival és gazdasági lehetőségeivel összhangban tartalmaznia kell:

- a légszennyezettség-csökkentési intézkedési programmal, valamint a légszennyezéssel,
- a zaj és rezgés elleni védelemmel, a külön jogszabály alapján stratégiai zajtérkép készítésére kötelezett települési önkormányzatok esetén a stratégiai zajtérképek alapján készítendő intézkedési tervekkel,
- a zöldfelület-gazdálkodással,
- a települési környezet és a közterületek tisztaságával,
- az ivóvízellátással,
- a települési csapadékvíz-gazdálkodással,
- a kommunális szennyvízkezeléssel,
- a településhulladék-gazdálkodással,
- az energiagazdálkodással,
- a közlekedés- és szállításszervezéssel,
- a feltételezhető rendkívüli környezetveszélyeztetés elhárításával és a környezetkárosodás csökkentésével
- kapcsolatos feladatokat és előírásokat.

A törvény alapján a Települési Környezetvédelmi Program tartalmazhatja továbbá:

- a települési környezet minőségének, környezetbiztonságának, környezet-egészségügyi állapotának javítása, valamint a természeti értékek védelme és fenntartható használata érdekében különösen:
  - a területhasználattal,
  - a földtani képződmények védelmével,
  - a talaj, illetve termőföld védelmével,
  - a felszíni és felszín alatti vizek, vízbázisok védelmével,
  - a rekultivációval és rehabilitációval,
  - a természet- és tájvédelemmel,
  - az épített környezet védelmével,
  - az ár- és belvízgazdálkodással,
  - az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentésével, az éghajlatváltozás várható helyi hatásaihoz való alkalmazkodással,
  - a környezeti neveléssel, tájékoztatással és a társadalmi részvétellel
  - kapcsolatos feladatokat és előírásokat.

A települési környezetvédelmi programoknak igazodniuk kell az adott időszakra kiadott, jelen esetben az 5. Nemzeti Környezetvédelmi Programhoz és a vármegyei környezetvédelmi programhoz egyaránt. A Nemzeti Környezetvédelmi Program egy olyan, hat évre vonatkozó beavatkozási tervrendszert jelent, amely a jelen környezeti problémáinak megoldását, illetve a megoldás megkezdését és a jövő problémáinak megelőzését kell, hogy eredményezze.

Valamint az alábbi, fontosabb koncepciók, tervek, programok kerültek felhasználásra:

- Országos törvények, rendeletek, jogszabályok,
- Országos hatályú környezetvédelmi tárgyú tervek, stratégiák, programok,
- Vármegyei és területi hatályú környezetvédelmi tárgyú tervek, stratégiák, programok,
- Önkormányzati rendeletek,
- Kunszentmiklós Város területére elkészített tervek, stratégiák, programok.

3. A település bemutatása

3.1. Általános bemutatás

A város Bács-Kiskun vármegye északi részén, a Kiskunsági Nemzeti Park védett területeivel övezve Kecskeméttől 60 kilométerre fekszik. A vármegye 12. legnépesebb városa.

A fő közlekedési útvonalak nem érintik a települést, az 51. számú főút mintegy 10 kilométerre nyugatra fut a várostól, az 5. számú főút és az M5-ös autópálya keleti irányban mintegy 30 kilométerre vezet a várostól.

3.2. Éghajlat

Kunszentmiklós a Solti-síkság északi részén helyezkedik el, a Duna-völgy és a Kiskunsági-homokvidék egy-egy részét fedi le. A terület kontinentális száraz jelleggel bír. A csapadék és a hőmérséklet relatív nagy szélsőségeivel jellemezhetők a mérsékelt égövi éghajlat által kialakult évszakos ciklusok.

Az évi napsütéses órák száma az országos átlaghoz lépest magas, kb. 2060 óra. A derült napok évi átlaga 70, a borultaké 100 nap. Az éves középhőmérséklet 5,8 °C, az éves átlagos minimumhőmérséklet 0,5 °C, éves átlagos maximumhőmérséklet 11,1 °C. Az évi abszolút minimum -20,6 °C, évi abszolút maximum 33,3 °C. Az éves csapadékösszeg: 82,3 mm, a csapadékos napok száma: 46. A nyári félév csapadéka jelentősen meghaladja a téli félévét. A hótakaró átlagos vastagsága 5-8 cm, a leghavasabb hónapok: január és február. A csapadék viszonylag kevés, a csapadék átlaga nem éri el a 600 mm-t. A terület uralkodó széliránya Ny-i, éves megoszlásban nyáron ÉNy-i, míg télen javarészt ÉK-i. A szélsőbesség évi átlaga 3,0 m/s.

3.3. Földrajzi fekvés, domborzat

A város és térsége a Duna vízgyűjtőjén, a Duna menti síkság, ezen belül a Csepel-Mohácsi-síkság ÉK-i területén, a Csepeli-sík D-i részére eső tájegységén helyezkedik el a 92-102 Balti-tengerszint feletti magasságon (Bmf). A terület enyhe lejtésű, a Duna, illetve a belvízcsatornák felé mutató, fő lejtésviszonya K, ÉK-ről Ny, DNY-i irányú. A magasabb területek a közigazgatási terület K-i, ÉK-i részén találhatóak, míg a központi belterület egy viszonylagos mélyebb vonulat határán települt. Földtani szempontból a talajképző kőzet a közigazgatási területen egyöntetűen a holocén korú folyóvízi homok, kavics, ártéri iszap, agyag, mésziszap, tőzeg és futóhomok.

3.4. Vízrajz

A talajvízkészletek a közigazgatási terület ÉNY-i részén a központi belterületet is beleértve a 8-10 m, a közigazgatási terület ÉK-i szélén a 17-20 m, míg a település egyéb

területein a 25-28 m, vastag, holocén és pleisztocén korú laza összletben (dunai hordalékban) találhatóak, mely alatt közvetlenül a Felső-pannóniai agyagos-homokos üledéksor következik. A terület vízföldtani adottságai a kinyerhető víz mennyisége szempontjából elsősorban a pleisztocén üledékben kedvezőek.

A korábban végzett talajmechanikai fúrások során, valamint az ásott kutakban észlelt vízszintek alapján a település közigazgatási területén a talajvíz-tükör terep alatti becsült átlagos mélysége a magasabb területeken -2,00--3,00 m, míg a mélyebb területeken -0,60- -1,60 m (nyugalmi talajvízszint), azonban az utóbbi időben itt is érezhetők kedvezőtlen tendenciák.

A talajvízjárásra jellemző, hogy a vízszint sokéves ingadozása viszonylag kicsi, általában 1-2 m közötti. Ezen – kb. 8-28 m mélységig-kitermelhető talajvizek minősége a térségben többek között magas ammónia-, vas és mangántartalma miatt kifogásolható.

A város térségében a talajvizek áramlásának fő iránya K, ÉK-ről NY, DNY-i irányba mutató.

4. A 2019-2023. évekre szóló Környezetvédelmi Programban elérni kívánt környezetvédelmi célok és feladatok megvalósultságának értékelése

4.1. Levegőtisztaság védelem

Feladatok:

1. Belterületi zöldfelületek növelése, fásítás a klímavédelmi zöldítési elvárások figyelembevételével, lehetőleg őshonos növényfajtákkal.
2. Allergén növényirtó akciók megszervezése a további években is.
3. A belsőbb lakott területeket elkerülő, tehermentesítő utak megterveztetése, megvalósítása pályázati forrásokból.
4. Burkolat felújítás, a még nem burkolt utak burkolattal való ellátása, járdaépítés (gyalogátkelőhelyek), kerékpárút építés
5. A lakosság tájékoztatása a hulladékok tüzelőanyagként történő elégetéséről, valamint a nyílt téri hulladékégetésről, és annak környezet-egészségügyi, valamint jogi következményeiről

Feladat	Határidő	Értékelés	Megjegyzés
1	folyamatos	megvalósult	Zöld város projekt, gyümölcsös

			telepítése az Epreskertben
2	folyamatos	megvalósult	Szentmiklósi Napokhoz kapcsolódóan parlagfű gyűjtési akció szervezése
3	2022. 12. 31.	nem valósult meg	forrás hiány miatt
4	folyamatos	16 utca kivételével aszfaltos útburkolattal rendelkezik a város, évente újítanak fel újabb utcákat	folyamatosan keresik a pályázati lehetőségeket a forrásokra
5	folyamatos	részben valósult meg	további megismétlő tájékoztatást igényel

4.2. Ivóvízellátás

Feladatok:

1. Minden belterületi lakóingatlanban a vezetékes vízbekötés elősegítése
2. A közkifolyókon képződő veszteség csökkentése korszerű eszközök felszerelésével.
3. A külterületi lakóingatlanok vezetékes vízbekötésének támogatása.
4. Takarékos vízfelhasználás fontosságáról való tájékoztató kiadvány.

Feladat	Határidő	Értékelés	Megjegyzés
1.	2023.12.31.	megvalósult	beérkezett kérelmek alapján árajánlat kérése, terveztetés folyik
2.	2019.05.31.	nem teljesült	költséghiány miatt
3.	folyamatos	teljesült	Kunszentmiklós Város Önkormányzata Képviselő-testületének 36/2015. (XI.20.) önkormányzati rendelete a lakossági kezdeményezésre megvalósuló közműépítési támogatások rendszeréről alapján

4.	2019.12.31.	önálló kiadványként nem teljesült	egyéb tájékoztatási formákba épülve valósult meg

4.3. Kommunális szennyvízkezelés, gyűjtés, elvezetés, tisztítás

Feladatok:

1. A Kunbábonyi településrész a szennyvíz közcsatorna hálózat kiépítése.
2. A települési folyékony hulladék leürítő rekultivációjának elkezdése.
3. A nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz közszolgáltatás színvonalának emelése, közszolgáltató hosszabb időszakra való megbízása.

Feladat	Határidő	Értékelés	Megjegyzés
1.	2023.12.31.	nem teljesült	forrás hiány miatt
2.	2021.06.30.	nem teljesült	forrás hiány miatt
3.	folyamatos	teljesült	jelenleg 6 évre szóló szerződés kötött

4.4. Felszíni és felszínalatti vizek

Feladatok:

1. A felszín alatti vizeket használó fűtő kutak engedélyezésének elősegítése.
2. A felszín alatt vizek közül a termálvíz minél sokoldalúbb hasznosítása (termálfürdő, geotermikus fűtés) lehetőségeinek megvizsgálása, lehetőség szerinti megvalósítása.
3. A városon keresztül folyó felszíni vizek, pl. Bakér vízminőség védelmének megszervezése –eutrofizációs jelenségek visszaszorítása.

Feladat	Határidő	Értékelés	Megjegyzés
1.	2020.12.31.	teljesült és még folyamatban van	tájékoztatás nyújtásával segítettük az ügyfelek információhoz jutását
2.	folyamatos	még nem teljesült	megfelelő pályázati lehetőség keresése folyamatban

3.	2022.08.31.	nem teljesült	megfelelő eszközök hiánya miatt

4.5. Csapadékvíz-elvezetés

Feladatok:

1. A városi csapadékvíz-elvezető árkok karbantartása, felújítása, illetve a hiányzó területeken új csapadékvíz-elvezető árkok létesítése.
2. Az átereszek, hordalékfogók létesítése, meglévők rendszeres karbantartása
3. A belvízvédelmi művek (szükségvíz-tározók, záportározók) szükség szerinti felmérése, megtervezése, engedélyeztetése, kivitelezése.

Feladat	Határidő	Értékelés	Megjegyzés
1.	folyamatos	még folyamatban van	
2.	folyamatos	folyamatban van	
3.	folyamatos	teljesült	egy záportározó létesült a tasskertes városrészben a belterületi csapadékvíz kezelő rendszer fejlesztése során

4.6. Ár- és belvízgazdálkodás

Feladatok:

1. Csapadék és belvízelvezető árkok, átereszek karbantartása, szervezési felkészülés az esetleges belvizes időszakokra, a Városi Veszélyelhárítási terv figyelembevételével.
2. A Bakér zárt szakaszát 2-3 évente tisztíttassa ki, a nyílt szakaszán pedig végeztessen szakszerű medertisztítást rézsú és a part menti sáv rendszeres gondozásával.

Feladat	Határidő	Értékelés	Megjegyzés
1.	folyamatos	részben valósult meg	
2.	folyamatos	még nem teljesült	forrás hiány miatt

4.7. Termőföld védelem

Feladatok:

1. Tájékoztató előadások szervezése és tájékoztató anyagok készítése a háztartásokban használt vegyi anyagok (tisztító szerek, vegyszerek) termőföldre gyakorolt hatásairól
2. A biokultúra megismertetése és terjesztése a lakosság körében
3. Az öko/biogazdálkodást folytató termelők bemutatása, a városi rendezvényeken való részvételük támogatása

Feladat	Határidő	Értékelés	Megjegyzés
1.	2020.12.31.	nem teljesült	érdeklődés felkeltés hatékonysági hiányossága miatt
2.	folyamatos	nem teljesült	
3.	folyamatos	nem teljesült	

4.8. Élővilág- és természetvédelem

Feladatok:

1. A város térségében lévő természeti értékek megismertetése, bemutatása az itt élő lakosságon kívül az idelátogató turistáknak, a valós környezetben és a Virágh Kúria Múzeumban is.
2. Az invazív fajoktól való mentesítés, helyettük őshonos fajok telepítése
3. A mezőgazdaságilag kedvezőtlen területek ökológiai szempontú hasznosítása (pl. erdőtelepítés) népszerűsítése.

Feladat	Határidő	Értékelés	Megjegyzés
1.	2021.12.31.	KNP által szervezett programok (tűzok les)	
2.	folyamatos	közterületi fapótlás határozatában javasolt fafajok vannak megjelölve, melyek a következők: vérszilva és gömbjuhar	A fák pótlása nem történhet az alábbi fafajokkal: fehér akác, amerikai kőris, mirigyes bálványfa, cserjés gyalogakác, kései meggy, zöld juhar
3.	folyamatos	részben valósult meg a	további ismertetések szükségesek

4.9. Közterületek tisztasága

Feladat:

1. A közterületek tisztán tartásának személyi és tárgyi feltételeinek folyamatos biztosítása, a dolgozók szakmai felkészültségének javítása

Feladat	határidő	Értékelés	Megjegyzés
1.	folyamatos	megvalósult	a résztvevő dolgozók számára oktatás szükséges

4.10. Zöldfelület-gazdálkodás

Feladatok:

1. Növelni kell a település zöldterületeinek jelenlegi arányát hosszú élettartammal rendelkező, a termőhelynek megfelelő, betegségeknek ellenálló őshonos fajok telepítésével
2. Virágos területek megnövelése a zöld felületeken belül
3. A helyi lakosság és intézmények bevonása a települési zöldfelületek fenntartásába

Feladat	Határidő	Értékelés	Megjegyzés
1.	folyamatos	nem teljesült	
2.	folyamatos	Zöld Város projekt keretén belül teljesült	
3.	folyamatos	részben teljesült	még további feladatokat jelent

4.11. Épített környezeti elemek védelme

Feladatok:

1. Önkormányzati tulajdonú és kezelésű, valamint védetté nyilvánított épületek, építmények állagának további javítása és karbantartása

Feladat	Határidő	Értékelés	Megjegyzés
1.	folyamatos	folyamatos	pályázati és saját forrásból

4.12. Helyiközlekedésszervezés

Feladatok:

1. A város központjában további új parkolók létesítési lehetőségének vizsgálata és kivitelezése
2. Meglévő kerékpárút felújítása és új kerékpárutak létesítése lehetőség szerint a városon belül és a környező települések irányába
3. A városközponti és a Petőfi lakótelepi forgalom tehermentesítésének megvizsgálása és elkerülő utak tervezése, megépítése pl. Ipari Park és vasút között.

Feladat	Határidő	Értékelés	Megjegyzés
1.	folyamatos		zöld város projektben létesültek új parkolók
2.	folyamatos		Vármegyei Kerékpárút fejlesztési koncepcióba bekerült a Kunszentmiklóst Tassal összekötő kerékpárút fejlesztési igénye
3.	folyamatos	nem valósult meg, a célkitűzés túlzott elvárás	a várost természetvédelmi területek veszik körül, ami nehezíti, ellehetetleníti a város ilyen jellegű törekvéseit

4.13. Hulladékgazdálkodás

Feladatok:

1. Hulladékudvar létesítésének elősegítése, forrás keresés.
2. Illegális hulladék lerakó helyek következetes felszámolása.
3. A jelentős mennyiségben keletkező (pl. építési-bontási hulladékok) és veszélyes hulladékok esetén gyűjtési elhelyezési módok keresése és megismertetése a lakossággal, folyamatos, naprakész tájékoztatással.

Feladat	Határidő	Értékelés	Megjegyzés

1.	folyamatos	NHKV Zrt.-vel történő egyeztetés után az Ipari Parkban hulladékudvar helyének kijelölése történt meg, melyet az önkormányzat ingyenesen bocsájtott volna rendelkezésre, majd jelezte az NHKV Zrt., hogy mégsem tervez hulladékudvart létesíteni a településen	
2.	folyamatos	folyamatos	
3.	folyamatos	részben teljesült	önálló tájékoztató anyag nem készült

4.14. Zaj és rezgés elleni védelem

Feladatok:

1. A jelentős zajkibocsátással járó telephelyek, ipari, vendéglátó ipari tevékenységek engedélyeztetésénél a zajvédelmi elvárások teljesülésének következetes vizsgálata és betartatása
2. Település központi részét elkerülő utak megvalósításának mérlegelése.

Feladat	Határidő	Értékelés	Megjegyzés
1.	folyamatos	folyamatos	
2.	folyamatos	többszöri próbálkozás ellenére sem teljesült	a belterület határáig nyúló természetvédelmi területek érintettsége miatt

4.15. Energiagazdálkodás

Feladatok:

1. Az önkormányzat tulajdonában, üzemeltetésben, vagy kezelésben lévő további épületek energetikai korszerűsítése

Feladat	Határidő	Értékelés	Megjegyzés
1.	folyamatos	folyamatos	

Az Önkormányzat tevékenyen elősegítette a lakossági LED-csere program sikeres lebonyolítását. Az igényfelméréstől a lakosság regisztrációján keresztül a szükséges nyomtatványok elkészítéséig, LED izzók kiosztásáig a Polgármesteri Hivatal dolgozói biztosították az ehhez szükséges humán erőforrást.

4.16. Környezetbiztonság

Feladatok:

1. A város veszélyelhárítási tervének folyamatos felülvizsgálata és abban a rendkívüli környezetveszélyeztetés elhárítására és környezetkárosodás csökkentésére vonatkozó elvárások aktualizálása
2. A létesítendő jelentős környezeti kockázatot jelentő vállalkozások Ipari parkban, ipari területeken történő elhelyezése

Feladat	Határidő	Értékelés	Megjegyzés
1.	folyamatos		
2.	folyamatos	Ipari Park infrastrukturális fejlesztése valósult meg 2020-ban, azóta 4 terület került értékesítésre vállalkozásoknak	

4.17. Környezeti nevelés, tájékoztatás, társadalmi részvétel

Feladatok:

1. A környezettudatos életmód népszerűsítése a helyi médián keresztül
2. A városban a lakosság minden korosztályának és civil szervezeteinek bevonása, aktivizálása a környezetvédelem érdekében (pl. lakókörnyezetünk növényzetének ápolása)

3. A jeles környezetvédelmi napokhoz kapcsolódó kunszentmiklósi programlehetőségek felmérése, szervezése.

Feladat	Határidő	Értékelés	Megjegyzés
1.	folyamatos	nem teljesült	hely hiányában
2.	folyamatos	részben teljesült	nem minden korosztály esetében
3.	folyamatos	Te szedd! akcióban való részvétel	

4.18. Klímavédelem

Feladatok:

1. A Városi Klímavédelmi Stratégia kidolgozása az éghajlatváltozás várható helyi hatásainak és az alkalmazkodás lehetőségeinek bemutatása

Feladat	Határidő	Értékelés	Megjegyzés
1.	2019.12.31.	elkészült	121/2021 (XI.18) KT. számú határozattal fogadta el a képviselő-testület

5. Kunszentmiklós város környezeti állapota és főbb hatótényezők

5.1. Légszennyezettség

5.1.1. Légszennyezettségi állapot

A légszennyezőanyag kibocsátások túlnyomó része tüzeléstechnikai, valamint közlekedési eredetű. A kibocsátások jellemzően 10 m alatt, néhány esetben pedig 10-20 m közötti magasságban történnek, így e terület nem játszik számottevő szerepet a nagy távolságba eljutó légszennyezés kialakításában. A település átszellőzöttsége megfelelő.

A közlekedésből adódó levegőterhelés mértéke nem elhanyagolható, a helyi és az átmenő forgalom is tovább növekedett. A fűtési módok megoszlása a településen kedvező képet mutat: a vezetékes gáz 90%-os lefedettségű. Azonban a lakosság jelentős része a gáz mellett vegyes tüzelésű berendezéssel is rendelkezik, melynek használatát a gáz árfolyamának növekedése

miatt jobban előtérbe helyezi. Az intézmények és vállalkozások főként gázkazánokkal oldják meg a fűtésüket. Az alternatív energiák felhasználása még nem jellemző a településen.

Az Országos Immissziómérő Hálózat korábbi adatai szerint Kunszentmiklós levegőjének minőségét tekintve a térség egyik legkevésbé szennyezett, legkevésbé terhelt levegőjű részéhez tartozik, azaz az alap légszennyezettség nem számottevő.

5.1.2. Légszennyező anyag kibocsátás

A településen immissziós mérőpontok nincsenek kialakítva, ezért légszennyezettségi imissziós adatok nem állnak rendelkezésre, ezért a módosított 4/2002. (X. 7.) KvVM rendelet 1. sz. mellékletében leírtakat vesszük figyelembe, amely az ország területén a légszennyezettségi agglomerációkat és zónákat jelöl ki.

Kunszentmiklós területe a „10. Az ország többi területe” nevű zónába van sorolva.

Az A, B és C besorolás a levegőszennyezettség egészségügyi határértékeit meghaladó koncentrációt jelenti, ahol további terhelés nem engedhető meg. A jogszabály az E és F besorolási kategóriákban nem ír elő rendszeres mérési kötelezettséget. A talajközeli ózon minősítése regionális-kontinentális jellege miatt az egész országra vonatkozik. Az F csoportba azon területeket sorolják, ahol a levegőterheltségi szint az alsó vizsgálati küszöböt nem haladja meg. Az E csoport esetében a levegőterheltség szintje a felső és az alsó vizsgálati küszöb között van.

Szennyező-anyagonkénti besorolásuk az A-tól F-ig (csökkenő sorrendben) terjedő skálán az alábbi:

A 4/2002. KvVM rendelet szerinti, Bács-Kiskun megyét érintő besorolás (összehasonlításul néhány nagyobb városával kiegészítve)

	Kén-dioxid	Nitrogén-dioxid	Szén-monoxid	PM ₁₀	Benzol	Talajközeli ózon	PM ₁₀ Arzén (As)	PM ₁₀ Kadmium (Cd)	PM ₁₀ Nikkel (Ni)	PM ₁₀ Ólom (Pb)	PM ₁₀ benz(a)-pirén (BaP)
10. Az ország többi területe	F	F	F	E	F	O-I	F	F	F	F	D
11. Baja	F	D	F	B	F	O-I	E	E	F	F	D
11. Kecskemét	F	E	E	B	F	O-I	E	F	F	F	D

A fentiek alapján Kunszentmiklós a kén-dioxid, nitrogén-dioxid és szénmonoxid szennyező anyagok tekintetében az F zónacsoportba, szálló por (PM₁₀/PM_{2,5}) tekintetében az E zónacsoportba került besorolásra. Az F csoport azon terület, ahol a légszennyezettség az alsó

vizsgálati küszöböt nem haladja meg, az E csoport azon terület, ahol a légszennyezettség egy vagy több légszennyező anyag tekintetében a felső és az alsó vizsgálati küszöb között van.

A város területén jelentősebb légszennyező anyag kibocsátók:

- Betoncserep gyártó üzem
- Karosszéria javító és festőműhelyek
- Halcsali Üzem
- Textilfeldolgozó üzem
- Villamos berendezés gyár
- Kazán összeszerelő üzem
- Vasúti szállítás
- Terményszárítás
- Műanyagfeldolgozó üzem

Hosszabb időszak vizsgálatai szerint a településen a légszennyező anyagok koncentrációi csökkenő tendenciát mutatnak a kén-dioxidra és a nitrogén-oxidokra vonatkoztatva. Ez jórészt a vezetékes gázhálózat kiépülésének és a visszaszoruló, illetve átalakuló ipari termelésnek az eredménye. (A település és közvetlen környezetének adottságai kedvezőek.) A kémiai légszennyező komponensek tekintetében a település levegője tisztának mondható. A szilárd légszennyező komponensek (ülepedő- és szálló por beleértve a növényi polleneket is) aránya időnként számottevő. Ennek okai: a helyenként burkolatlan útfelületek, a nem megfelelően karbantartott zöldfelületek, egyes helyeken elhanyagolt, parlagon hagyott mezőgazdasági területek, valamint a csökkenő mennyiségű és kedvezőtlen eloszlású csapadék.

A zöldterületeken törekedni kell az allergiát okozó pollenű növények visszaszorítására. Az állattartó telepek környezetében a bűzterhelés okoz időnként problémát.

5.2 Vízgazdálkodás

Kunszentmiklós nagy része a Solti-lapály keleti peremére esik. A jégkört követő enyhébb csapadékos időszakban alakultak ki a Duna áradásaiból rendszeresen táplálkozó kis-Dunák (Bak-ér, Füzes-ér, Nagy-ér, Kígyós) a fokok, turjánok, mocsarak, lápok, lefolyástalan laposrétek.

A talajvízkészletek a közigazgatási terület ÉNY-i részén a központi belterületet is beleértve a 8-10 m, a közigazgatási terület ÉK-i szélén a 17-20 m, míg a település egyéb

területein a 25-28 m vastag, holocén és pleisztocén korú laza összletben (dunai hordalékban) találhatóak, mely alatt közvetlenül a Felső-pannóniai agyagos-homokos üledéksor következik.

A terület vízföldtani adottságai a kinyerhető víz mennyisége szempontjából elsősorban a pleisztocén üledékekben kedvezőek.

A település közigazgatási területén a talajvíz-tükör terep alatti becsült átlagos mélysége a korábban végzett talajmechanikai fúrások, valamint az ásott kutakban észlelt vízszintek alapján: -0,60 – -1,60 m közötti. A rendelkezésre álló adatok alapján megállapítható, hogy a térségben az átlagos talajvízszint általában viszonylag magasan helyezkedik el. A talajvízjárásra jellemző, hogy a vízszint sokéves ingadozása viszonylag kicsi, általában 1-2 m közötti. Ezen- kb. 8-28 m mélységig- kitermelhető talajvizek minősége a térségben többek között magas ammónia-, vas- és mangántartalma miatt kifogásolható. A térségben a talajvizek áramlásának fő iránya K, ÉK-ről NY, DNY-i irányba mutató.

5.2.1. Ivóvízellátás

Önálló vízművel Kunszentmiklós város nem rendelkezik. A település közműves vízellátása a Duna partján (Tass közigazgatási területén) települt Gudmon-foki vízbázisról parti szűrőesű kútjából (a tassi vízműtelepen történő vas- és mangántalanítás után) jut a hálózatba.

A hálózati nyomást (és az esetleges tűzivíz igényt) a belterület É-i részén az 1523/7 hrsz.-ú ingatlanon lévő 500 m³-s víztorony biztosítja.

A vízellátó rendszer (a vízbázis és a vízmű) elegendő kapacitással rendelkezik, vízigény növekedést is ki tud elégíteni.

A Dunai Kistérségi Vízmű vízbázisa vízföldtanilag védettnek tekinthető, jelenleg szennyeződése nem tapasztalható.

Év	Háztartásoknak szolgáltatott víz mennyisége (1000 m ³)	Üzemelő közkifolyók száma (db)	Közüzeti ivóvízvezeték-hálózat hossza (km)	Összes szolgáltatott víz mennyisége (1000 m ³)	Közüzeti ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások száma (db)
2018	267,4	21	86,8	319,54	3218
2019	273,56	21	86,4	325,65	3363

2020	287,11	21	86,7	336,64	3364
2021	295,5	21	86,6	353,35	3295
2022	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TEIR

5.2.2. Szennyvíz-elvezetés, -tisztítás

Kunszentmiklóson a 2016-ban teljesen elkészült kiépített szennyvízcsatorna hálózat üzemel, melyen keresztül a helyi szennyvíztisztító telepre kerül elvezetésre a szennyvíz. A szennyvíztisztító telep kizárólag Kunszentmiklós szennyvizeit fogadja.

A szennyvízcsatorna hálózat és a szennyvíztisztító telep üzemeltetője a BÁCSVÍZ Zrt., amely a város szennyvízcsatorna hálózatának és települési szennyvíztisztító telepének fenntartására és üzemeltetésére vonatkozóan vízjogi üzemeltetési engedéllyel rendelkezik.

Az üzemeltetési engedély szerint - néhány nyomott szakasz kivételével - gravitációs rendszerű szennyvízcsatorna hálózat épült a településen (belterületi lakóterületeken és a belterületek melletti gazdasági területeken). (Kunbábony területén szennyvízcsatorna hálózat a felülvizsgált időszakban nem épült ki, a továbbiakban tervezett.) Az üzemeltetési engedélyben foglaltak szerint Kunszentmiklós területén 13 db átemelő található. A végátemelő a belterület É-i részén a Vásár téren épült. A szennyvíztisztító telep a belterületi lakóterületek szélétől É-ÉNy-ra mintegy 1100 m-re került megépítésre a 0432/3 hrsz.-ú ingatlanon.

A telep tisztítási technológiája folyamatos átfolyású, totáloxidációs, eleveniszapos technológia iszapstabilizációval-víztelenítéssel, nitrifikációval, denitrifikációval, részleges biológiai foszfortalanítással, mely vegyszeres foszforeltávolítással egészül ki, szükség szerinti fertőtlenítéssel.

A szennyvíztisztító telep kiépített kapacitása: 850 m³/d, 7250 LE. A telep képes befogadni mintegy 50 m³/d szippantott szennyvizet is. A tisztított szennyvíz befogadója a XXXI. jelű csatorna 15+960 cskm szelvénye.

A szennyvíztisztító telep kizárólag Kunszentmiklós szennyvizeit fogadja.

A víztelenített szennyvíziszapot a kecskeméti szennyvíztisztító telep komposztáló állomására szállítják. A rácsszemetet és egyéb nem veszélyes hulladékot a telepről elszállítják ártalmatlanításra.

A szennyvízcsatornával el nem látott - döntően a beépítésre szánt területektől távol eső - területeken (Kunbábony stb.) a szennyvizek elhelyezése részben zárt gyűjtéssel (vízzáróan kialakított medencékben), részben pedig egyedi szennyvíz előkezelést követően szikkasztással történik.

5.2.3. Felszíni vizek

A város a Csepeli-sík nevű kistájon helyezkedik el. A kistáj a Duna melléke a Soroksági- (Ráckevei-) ág kiágazásától Rácalmásig terjedő közel 60 km-es szakaszon. Itt éri el a Dunát jobbról a Hosszúréti-patak (21 km, 75 km²), a Benta-patak (54 km, 458 km²), Szent László-víz (68 km, 338 km²), és a Váli-víz (56 km, 319 km²) torkolati szakasza; balról első helyen magát a Soroksári-Dunaágot kell említeni (56 km, 1411 km²), ami felveszi a Gyáli-főcsatornát (32 km, 380 km²), a Duna-Tisza csatornát (39 km, 477 km²) és az Északi-övcatornát (36 km, 235 km²). A kistáj K-i peremén a Duna-völgyi-főcsatorna gyűjti össze az időszakos vizeket. Teljes hossza és vízgyűjtője 132 km és 3039 km², de ebből a tájhoz 34 km-es felső szakasza tartozik 934 km²-rel. Jelentősebb mellékcsatornák: XXIV. (11 km, 60 km²), XXX. (25 km, 377 km²), XXXI. (28 km, 269 km²). A kistajat az erős vízhiány jellemzi. A vízháztartási viszonyokból következőleg csak a Duna vízhozama tekinthető állandó jellegűnek. Ahogy a Soroksári-ág, a többi csatorna vízjárása is mesterségesen befolyásolt.

A település közigazgatási határain belül az alábbi vízfolyások, víztestek találhatók:

Víztest neve	Duna-völgyi-főcsatorna alsó	Kiskunsági-főcsatorna Kígyós-érrel	XXI.-csatorna	XXX.-csatorna	XXXI. Apaji-csatorna (Átokcsatorna) alsó
<i>Víztest kategóriája</i>	mesterséges	erősen módosított	mesterséges	mesterséges	mesterséges
<i>Típus kódja</i>	7L	6M	6S	6M	6M
<i>Ökológiai minősítés</i>	gyenge	mérsékelt	jó	mérsékelt	mérsékelt
<i>Hidrológiai állapot</i>	kiváló	kiváló	kiváló	kiváló	kiváló
<i>Kémiai állapot</i>	nem jó	nem jó	adathiány	jó	jó
<i>Ökológiai célkitűzés / elérése</i>	a jó állapot elérendő / 2027	a jó állapot elérendő / 2027	a jó potenciál fenntartandó	a jó állapot elérendő / 2027	a jó állapot elérendő / 2027+

<i>Kémiai célkitűzés / elérése</i>	a jó állapot elérendő / 2027	a jó állapot elérendő / 2027	a jó állapot elérendő / 2027	a jó állapot fenntartandó	a jó állapot fenntartandó
Kunszentmiklós közigazgatási területén (a felülvizsgált vízgyűjtő-gazdálkodási terv szerint) állóvíz víztest nem található.					

5.2.4. Felszín alatti vizek

27/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet értelmében, mely a felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken levő települések besorolásáról szól, Kunszentmiklós érzékeny területen fekszik.

A közigazgatási területet 3 db felszín alatti víztest érinti:

<i>Víztest neve</i>	Duna-Tisza köze – Duna-völgy É – i rész	Duna-Tisza köze – Duna-völgy É – i rész	Nyugat-Alföld
<i>Víztest jele</i>	sp.1.14.2	p.1.14.2	pt.1.2
<i>Víztest típusa</i>	sekély porózus	porózus	porózus termál
<i>Mennyiségi állapot</i>	gyenge oka: vízmérleg	gyenge oka: vízmérleg	jó
<i>Kémiai állapot</i>	gyenge	jó	jó
<i>Mennyiségi állapot célkitűzés / elérése</i>	a jó állapot elérhető / 2027	a jó állapot elérhető / 2027	a jó állapot fenntartandó
<i>Kémiai állapot célkitűzés / elérése</i>	a jó állapot elérhető / 2027	a jó állapot fenntartandó	a jó állapot fenntartandó

Mindegyik felszín alatti víztest a teljes közigazgatási területet lefedi.

5.2.5. Vízbázis védelem

A város közigazgatási területét távlati ivóvízbázis, valamint az ehhez kapcsolódó védőterületek nem érintik.

A Dunai Kistérségi Vízmű üzemelő sérülékeny ivóvízbázisának védőterület, védőidom belső és külső védőövezete, valamint hidrogeológiai övezetének „A” és „B” zónája kijelölésre került a vízbázisok, távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást biztosító vízellátási területek védelméről rendelkező 123/1997. (VII. 31.) Korm. rendelet értelmében, de az Kunszentmiklós területén kívülre esik.

5.2.6. Belvízgazdálkodás, csapadékvíz elvezetés

A város térségének felszíne viszonylag egyenletes, a közigazgatási terület Ny – i részén általában a szoloncsák és szoloncsák-szolonyec talajok, egyes D – i területeken foltokban humuszos homok és futóhomok talajok, míg a közigazgatási terület K – i részein réti csernozjomok, réti talajok és lápos réti talajok fordulnak elő.

Kunszentmiklós területe szerepel „a települések ár- és belvíz veszélyeztetettségi alapon történő besorolásáról” szóló módosított 18/2003. (XII. 9.) KvVM-BM együttes rendeletben foglaltak szerinti „C” enyhén veszélyeztetett települések között. Az ADUVIZIG tájékoztatása szerint a település a dr. Pálfay-féle belvíz-veszélyeztetettségi besorolás szerint a 3., azaz a belvízzel közepesen veszélyeztetett terület kategóriába tartozik. 3. kategória esetén az elöntés relatív gyakorisága 0,10-0,20, belvíz 5-10 év között fordul elő.

A fentieket a korábbi csapadékos évek tapasztalatai is igazoltak a település mélyebben fekvő részein.

Belvíz

A belterület belvízzel veszélyeztetett területei az 1999-2000 és a 2010-2011-s rendkívül csapadékos évek tapasztalatai alapján a Tasskertes városrész középső és Ny – i területei, a város központi belterületének ÉNy – i széle, valamint a Szécsi telep városrész egyes területei. Ezek egyben a település mély fekvésű területei is.

A rendezési szinteket, illetve a beépített területek csapadékvíz elvezető rendszerét úgy kell kialakítani, hogy a csapadékvíz maximális tározási vízszint mellett is befogadóba vezethető legyen.

Csapadékvíz elvezető rendszer

Kunszentmiklós belterületi csapadékvíz elvezető hálózatának rendszere a település természetes mélyvonulatait követve alakult ki. A jelenleg működő rendszer a belterület vízelvezetésére épült. A csapadékvíz elvezetés rövid zárt szakaszok kivételével nyílt árkos rendszerű, illetve egyes helyeken a burkolatok melletti határoló felületeken történik. A lefolyástalan területeken szikkasztóárkok épültek.

Belvízrendezési terv a város egyes területeire készült korábban, mely a meglévő árkok, csatornák számbavétele és felmérése mellett tartalmazta az átépítendő és a tervezett vízelvezető

csatornák, árkok nyomvonalát is, mely alapján elkészültek a zárt szakaszok és kisebb árokszakaszok, melyek részben rendelkeznek vízjogi üzemeltetési engedéllyel.

A TOP-2.1.3-16-BK1-2021-00048 kódszámú pályázatnak köszönhetően 259 millió forint Európai Unió támogatásból valósult meg a belterületi csapadékvíz-kezelő rendszer fejlesztése Kunszentmiklóson. A beruházás során a Tasskertes városrészen felújításra került a csapadékvíz elvezető árokrendszer és csatorna, közel 3 km hosszan, a Liszt Ferenc utca végétől a XXXI - es csatornáig. Ezen felül a Prímás u. - Balogh József u. - XXXI. csatorna szakasz és a Szécsi telep vízelvezetés egy része is felújításra került, valamint kiépítésre került egy csapadékvíz tározó is.

A belvíz és a felszíni csapadékvíz hatalmas tömege 2011-ben, majd 2013-ban is megoldhatatlan feladatokat és katasztrófát jelentett a városban és a térségében (Szabadszállás, Szalkszentmárton, Tass). Ennek orvoslására 2012-13-ban a műszaki egyetem bevonásával komplex vízrendezési terv készült, amely alkalmas megoldást és műszaki válaszokat ad a felmerült problémákra. Az elkészült programterv volt a mostani beruházás alapja, melynek köszönhetően elkészültek a fontosabb vízelvezetési szakaszok.

Belvízvédelem

A csapadékvíz-elvezető hálózatok üzemeltetését az elkészült és rendszeresen felülvizsgált települési belvízvédelmi (vízkár-elhárítási) tervében foglaltak alapján végzi az Önkormányzat, azonban ezen tervet a továbbiakban is rendszeresen felül kell vizsgálni, összhangban a város veszélyelhárítási tervével.

A térség talajainak vízgazdálkodási tulajdonságai kedvezőtlenek. A nyugalmi talajvízszintek a belterület alatt általában közepes és kis mélységűek, valamint a nem mindenhol optimális lejtésviszonyok miatt a beépített, illetve beépítésre szánt mélyebb területek belvizek szempontjából veszélyeztetettek, míg a magasan fekvő területek kevésbé veszélyeztetettek, melyet a néhány évvel korábbi csapadékos évek tapasztalatai is igazolnak a korábbiak szerint.

Kunszentmiklós közigazgatási területe a Dél-Duna völgyi belvízrendszer 03.03 számú Kunszentmiklósi belvízvédelmi szakasz területére esik. A terület fő befogadója a Duna-völgyi főcsatorna, mely Bajánál csatlakozik a Dunába.

5.3. Talaj

A talaj hazánk és egyben Kunszentmiklós egyik legfontosabb, feltételesen megújuló természeti erőforrása, melynek megóvása, sokrétű funkcióinak megőrzése, termékenységének fenntartása nem csupán a földhasználó, hanem az egész társadalom hosszútávú érdeke. Az előnyös természeti adottságok miatt a termőtalajok aránya jó, termőképességük megfelelő. A kedvező adottságokat azonban a természetes talajpusztulási folyamatok és az emberi beavatkozások egyaránt károsítják.

5.3.1. Talajok állapota

Kunszentmiklós a Csepeli-síkság elnevezésű kistáj része. Területe 1250 km². A nagyterjedésű táj talajtani képe igen változatos. Összesen 13 féle talajtípus fordul elő, amelyből 5 szerepel 5%-nál kisebb területi kiterjedéssel (futóhomok 1%, humuszos homok 2%, mészlepedések csernozjom 3%, mélyben szolonyeces réti csernozjom 3%, szoloncsák 1%).

A kistáj talajainak mozaikosságát az is mutatja, hogy egy talajtípus összterülete sem éri el önmagában a táj összterületének a 20%-át. 17 – 17%-os kiterjedésben találhatók a réti öntés és a lápos réti talajok, a terület vízfolyásai mentén és nem szikes, felszín közeli talajvízű területein. A réti öntések a Csepel-szigetre jellemzőek, a lápos réti talajok Alsónémedi és Dabas között borítanak nagy területet. Mindkét talajtípus zömmel homokos vályog, termékenységi besorolása a VI. – VIII. talajkategóriák közötti, jellemzően a réti öntések a VI., a lápos réti talajok a VII. kategóriába tartoznak. A réti öntéseket zömmel (60%) szántóként hasznosítják, a lápos réti talajok pedig 65%-ban rétek.

Összességében a kistáj egészére a löszös és homokos üledékeken kialakult hidromorf talajképződmények nagy változatossága és a Na-sók megjelenésével speciális szikes karaktere a jellemző.

Az átlagosnál jobb minőségű termőterületek a közigazgatási terület É – i és ÉNy – i szélén, valamint a K – i részén találhatóak foltokban, melyek részben szántó, részben erdő művelési ágú területek.

Ezzel összhangban Bács-Kiskun Vármegye Területrendezési Tervében foglaltak szerint a közigazgatási terület É – i és ÉNy – i szélén foltokban lévő területek döntően a kiváló termőhelyi adottságú szántóterület övezetbe sorolt.

5.3.2. Földtani adottságok

Kunszentmiklós a Duna menti síkság jellegzetes, szikes rétjei, időszakos vízállásai és szigetszerű, löszös, agyagos szántói között terül el, de foltokban megtalálhatóak a Homokhátság gyér növényzetű, ligetes buckái is, mivel e két terület földrajzi határa nem messze, a közigazgatási határtól keletre húzódik. A táj éghajlata tipikusan szárazföldi, a nyár jellemzően napsütéses, csapadékszegény.

A település talajai vízgazdálkodási szempontból a nagy vízvezető és vízelnyelő képességű, gyenge vízraktározó és víztartó, szélsőséges vízháztartású, áteresztő típusú, környezetföldtani szempontból felszíni szennyeződésre érzékeny, porózus képződmények közé tartoznak. A település határában ugyanakkor közepesen agyagos réti szikes területek is találhatóak. Szervesanyag tartalmuk közepes, illetve alacsony.

A város és térségének egyedi természeti értéke, természetvédelmi területe a Kiskunsági Szikes Puszta, a Kiskunsági Nemzeti Park része, amely Közép-Európa második legnagyobb ilyen jellegű pusztája.

A talaj legfelső 0,5 m-es rétege barna humuszos, iszapos homokszint, amely mechanikai tulajdonságai miatt alapozásra alkalmatlan. E réteg alatt átlag 4,6 m-ig sárga, iszapos homokliszt réteg található. A következő réteg 3,4 – 6,5 m mélységig szürke iszapos homokliszt és szürke homoklisztes finomhomok. Mindkettő a felső 0,5 m vastagságban iszapcsíkos. Az utolsó réteg, melyet fúrásokkal mintavételeztek, szürke kavicsos homok.

Kunszentmiklós közigazgatási területén kiemelt védettségű geológiai képződmény, védendő földtani érték nem található. A település közigazgatási területén nincs legális, működő építőipari, illetve szilárd ásványi nyersanyag lelőhely (működő külszíni bánya, meddőhányó, célkitermelő hely, valamint bányászati módszerekkel kialakított föld alatti térség, föld alatti tároló térség – készletezett megkutatott terület) sem.

A település közigazgatási területét nem érinti sem kutatási terület, sem koncessziós előkészítési terület. közigazgatási területen nincs egyéb bányászati joggal érintett terület, továbbá a nyilvántartásban nem szerepel a települést érintő földtani veszélyforrás.

Bács-Kiskun Vármegye Területrendezési Tervében foglaltak szerint a közigazgatási terület nem tartozik az ásványi nyersanyag-gazdálkodási terület övezetbe. Ugyanezen Tervben foglaltak, illetve a Bányakapitányság nyilvántartása szerint a település közigazgatási területét földtani veszélyforrás területének övezete nem érinti. A város területét építésföldtani

korlátozással járó egyéb alábányászott területek, barlangok, pincék területei nem érintik. A város területén csúszás-, és süllyedésveszélyes területek nincsenek.

5.3.3. A térség talaj- és talajvízszennyezése

A település területén egyes bezárt kommunális létesítmények területének a kivételével várhatóan korábbi talaj- és talajvízszennyezéssel nem kell számolni.

A bezárt szilárd hulladéklerakó telep környezetvédelmi felülvizsgálati dokumentációban és a rekultivációs tervben foglaltak szerint a létesítmény üzemelési ideje alatt nem jelentős talaj- és talajvízszennyezést okozott.

A település bezárt folyékony hulladék leürítő helye üzemelési ideje alatt talaj- és talajvízszennyezést nem okozott.

A településen üzemelő állati hulladék gyűjtő létesítmény az előírásoknak megfelelően került kialakításra és üzemel. Ehhez kapcsolódóan talaj- és talajvízszennyezéssel feltételezhetően nem kell számolni.

Egyéb a település területén meglévő, megmaradó létesítmények üzemeléséhez kapcsolódóan ismereteink szerint talajszennyezéssel nem kell számolni.

5.4. Természet- és tájvédelem

Kunszentmiklós közigazgatási területe a Dunamenti síkság középtájban, ezen belül a Csepel-Mohácsi-síkság ÉK – i felén húzódó Csepeli-sík kistájnak déli részén helyezkedik el.

A térség a Felső-Kiskunsági szikes puszták és turjánvidék tájegységéhez tartozik, területének legnagyobb része természetvédelemmel érintett.

A város területe növényföldrajzi szempontból a Pannóniai flóratartományon belül az Alföld flóravidék, azon belül pedig a Mezőföld és Solti-síkság flórajáráshoz tartozik.

5.4.1. A földrajzi kistáj szerinti növényzet

Csepeli-sík

Jelentősen átalakított mezőgazdasági táj, fragmentált, 20%-nyi természetes és féltermészetes növényzettel. Potenciális növényzete a Duna-mentén ártéri ligeterdő és mocsár, a mentett ártéren keményfaliget és láperdő (mocsárrétek mozaikjával), a Turjánvidéken

keményfaliget, láprét-láperdő, zárt alföldi tölgyes, Apaj–Kunszentmiklós térségében szikes puszták. Ny-on a táj meghatározó eleme a Duna hullámtér többé-kevésbé összefüggő ártéri növényzete. Ettől K-re a Duna-szabályozás és a belvízrendezés a területet jórészt megfosztotta felszíni vizeitől, a nedves rétek visszaszorultak. Délen a meglévő ősi szikesek mellett a meszes-szódás talajon másodlagos szikesedés indult meg. A regenerációs potenciál a hullámtéren az inváziós fertőzöttség függvényében jó-közepes, a szikes pusztákon és Turjánvidéken jó. A flóra a változatos élőhelyek következtében gazdag. Aktuális növényzetében jellemzők: puhafa- és keményfaligetek és utóbbiak fehérvirágú származékai (Duna jobb part, Csepel-sziget: fekete galagonya – *Crataegus nigra*, téli zsurló – *Equisetum hyemale*, hóvirág – *Galanthus nivalis*, nyári tözike – *Leucosium aestivum*), ligeti csillagvirág (*Scilla vindobonensis*), ligeti szőlő (*Vitis sylvestris*); körises égerláp, csátés és kékperjés láprétek (Turjánvidék: mézgás éger – *Alnus glutinosa*, magyar kőris – *Fraxinus angustifolia* subsp. *danubialis*, kornistárnics – *Gentiana pneumonanthe*, pókbangó – *Ophrys sphegodes*); nádas úszólápok (Soroksári-Duna: tőzgepáfrány – *Thelypteris palustris*, lápi csalán – *Urtica kioviensis*); szikes rétek, ürmös szikespuszták (sziki üröm – *Artemisia santonicum*, magyar sóvirág – *Limonium gmelinii*), vakszikknövényzet (pozsgás zsázsa – *Lepidium crassifolium*, magyar sóbolla – *Suaeda pannonica*) (Kunszentmiklós, Apaj); homokpusztagyepek (Csepel-sziget: magyar csenkesz – *Festuca vaginata*).

Fajszám: 1000-1200; védett fajok száma 100-120; özőnfajok: zöld juhar (*Acer negundo*) 4, bálványfa (*Ailanthus altissima*) 3, gyalogakác (*Amorpha fruticosa*) 2, selyemkóró (*Asclepias syriaca*) 4, tájidegen őszirózsa-fajok (*Aster* spp.) 4, amerikai kőris (*Fraxinus pennsylvanica*) 4, kisvirágú nebánicsvirág (*Impatiens parviflora*) 2, amerikai alkörömös (*Phytolacca americana*) 1, kései meggy (*Prunus serotina*) 1, japánkeserűfű-fajok (*Reynoutria* spp.) 2, akác (*Robinia pseudoacacia*) 5, aranyvessző-fajok (*Solidago* spp.) 5.

Solti-sík

Jelentősen átalakított mezőgazdasági táj, fragmentáltan elhelyezkedő 23%-nyi természetes és féltermészetes növényzettel. Potenciális növényzete a Duna mentén ártéri ligeterdő és mocsár, a mentett ártéren zárt keményfaliget és láperdő, mocsárrétek mozaikjával, Újsolt–Szabadszállás–Akasztó térségében szikes élőhelyekkel, a Turjánvidéken keményfaliget, láprétekkel és láperdőkkel. Nyugaton a tájszerkezet meghatározó eleme a Duna hullámtérének több helyen megszakadó ártéri növényzete. A folyószabályozás és a belvízrendezés a vidék bizonyos részein csökkentette a felszíni vízborítás mértékét és idejét, a mocsarak

visszaszorultak. A löszsziptepréti növényzet töredékesen maradt fenn. A flóra a változatos élőhelyek következtében gazdag. Aktuális növényzetében jellemzők: Puhafa- és keményfaligetek (téli zsurló – *Equisetum hyemale*, ligeti szőlő – *Vitis sylvestris*, fekete galagonya – *Crataegus nigra*, ligeti csillagvirág – *Scilla vindobonensis*, hóvirág – *Galanthus nivalis*), melyek nagy részét mára átalakították, helyükön faültetvényeket találunk. A szoloncsák szikések különböző típusai: Sós-ér menti szikések (mindhárom sóballafaj – *Suaeda* spp., sziksófű – *Salicornia prostrata*), szikes tavak láncolata, vakszik, szikfok növényzettel (Szabadszállás–Akasztó: sziki mézpázsit – *Puccinellia limosa*, magyar sóbolla – *Suaeda pannonica*, pozsgás zsázsa – *Lepidium crassifolium*). Szikésekből kiemelkedő löszszipteprétek (érdes csüdfű – *Astragalus asper*, osztrák zsálya – *Salvia austriaca*, pusztai csenkesz – *Festuca rupicola*), illetve a körises égerlápok, csátés és kékperjés láprétek (Turjánvidék: magyar köris – *Fraxinus angustifolia* subsp. *danubialis*, kornistárnics – *Gentiana pneumonanthe*, keskenylevelű gyapjúsás – *Eriophorum angustifolium*). A regenerációs potenciál a hullámtéren az inváziós fertőzöttség függvényében jó–közepes, a szikes pusztákon és Turjánvidéken jó, a löszsziptepréti növényzeté gyenge.

Fajsám: 600-800; védett fajok száma: 60-80; özönfajok: zöld juhar (*Acer negundo*) 4, bálványfa (*Ailanthus altissima*) 2, gyalogakác (*Amorpha fruticosa*) 2, selyemkóró (*Asclepias syriaca*) 2, tájidegen őszirózsa-fajok (*Aster* spp.) 3-4, amerikai köris (*Fraxinus pennsylvanica*) 4, amerikai alkörmös (*Phytolacca americana*) 1, kései meggy (*Prunus serotina*) 1, japánkeserűfű-fajok (*Reynoutria* spp.) 2, akác (*Robinia pseudoacacia*) 3, arany vessző-fajok (*Solidago* spp.) 4.

5.4.2. Állatvilág

A terület állatföldrajzi szempontból a Közép-dunai faunakerület, Pannonicum faunakörzet, Eupannonicum faunajárásába tartozik.

A 275/2004. (X.8.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 5. számú mellékletében szereplő különleges madárvédelmi területek közé tartozó Felső-Kiskunsági szikes puszták és turjánvidék (HUKN 10001) és a 12. mellékletben szereplő Felső-Kiskunsági szikes puszták (HUKN 20001) elnevezésű Natura 2000 területek jelölő fajai.

HUKN 20001 elnevezésű Natura 2000 terület jelölő élőhelyei

1530 Pannon szikes sztyepek és mocsarak

6250 Síksági pannon löszgyepek

HUKN 20001 elnevezésű Natura 2000 terület jelölő fajai.

Jelölő fajok		Védelmi státusz
Latin név	Magyar név	
Cirsium brachycephalum	Kisfészekű aszat	Védett
Dorcadion fulvum cervae	Pusztai gyalogcincér	Fokozottan védett
Triturus dobrogicus	Dunai tarajosgőte	Védett
Bombina bombina	Vöröshasú unka	Védett
Emys orbicularis	Mocsári teknős	Védett
Spermophilus citellus	Ürge	Védett
Mustela eversmanni	Molnárgörény	Védett
Lutra lutra	Vidra	Fokozottan védett

HUKN 10001 elnevezésű Natura 2000 terület jelölő fajai

Jelölő fajok		Védelmi státusz
Latin név	Magyar név	
Ardea purpurea	vörös gém	Fokozottan védett
Ardeola ralloides	üstökösgém	Fokozottan védett
Asio flammeus	réti fülesbagoly	Fokozottan védett
Aythya nyroca	cigányréce	Fokozottan védett
Botaurus stellaris	bölgömbika	Fokozottan védett
Burhinus oedinenus	ugattyúk	Fokozottan védett
Buteo rufinus	pusztai ölyv	Fokozottan védett
Charadrius alexandrinus	széki lile	Fokozottan védett
Chlidonias hybridus	fattyúszerkő	Fokozottan védett
Chlidonias niger	kormos szerkő	Fokozottan védett
Ciconia nigra	fekete gólya	Fokozottan védett
Circaetus gallicus	kígyászölyv	Fokozottan védett
Circus aeruginosus	barna rétihéja	Védett
Circus cyaneus	kékes rétihéja	Védett
Circus pygargus	hamvas rétihéja	Fokozottan védett
Coracias garrulus	szalakóta	Fokozottan védett
Crex crex	haris	Fokozottan védett

Egretta alba	nagy kócsag	Fokozottan védett
Falco cherrug	kerecsensólyom	Fokozottan védett
Falco columbarius	kis sólyom	Védett
Falco peregrinus	vándorsólyom	Fokozottan védett
Falco vespertinus	kék vércse	Fokozottan védett
Glareola pratincola	székicsér	Fokozottan védett
Haliaeetus albicilla	rétisas	Fokozottan védett
Himantopus himantopus	gólyatöcs	Fokozottan védett
Ixobrychus minutus	törpegém	Fokozottan védett
Lanius minor	kis őrgébics	Védett
Larus minutus	kis sirály	Védett
Lullula arborea	erdei pacsirta	Védett
Luscinia svecica	kékbegy	Védett
Nycticorax nycticorax	bakcsó	Fokozottan védett
Otis tarda	túzok	Fokozottan védett
Pandion haliaetus	halászsas	Fokozottan védett
Philomachus pugnax	pajzsos cankó	Védett
Platalea leucorodia	kanalas gém	Fokozottan védett
Plegadis falcinellus	batla	Fokozottan védett
Pluvialis apricaria	aranylile	Védett
Porzana parva	kis vízicsibe	Védett
Porzana porzana	pettyes vízicsibe	Védett
Sterna hirundo	küszvágó csér	Védett
Tringa glareola	régi cankó	Védett

5.4.3. Védett természeti területek

Kunszentmiklós térségében nagy kiterjedésű védett természeti területek találhatóak, legjelentősebb a várost szinte három oldalról (észak, kelet, dél) körülvevő Kiskunsági Nemzeti Park Felső-kiskunsági szikes puszták területegysége. Nem képezik a nemzeti park részét a város nyugati részén lévő, a védett területekhez hasonló jellegű szikes rétek, szikes tavak. Ezek a területek foltokban, mint a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény (Tvt.) által védetté nyilvánított ex lege szikes tavak (pl.: Kín-szék, Disznó-rét) élveznek országos védettséget.

Kiskunsági Nemzeti Park Felső-Kiskunsági szikes pusztá

A Felső-Kiskunsági puszta 11 000 hektár kiterjedésű, melynek nagyobb része Kunszentmiklós Város közigazgatási területén található. Felszínét szinte határtalan réteklegelők uralják. Északi részén vízzel borított laposok, nagyobb vízállások szakítják meg a puszta háborítatlanságát. Sok helyen, főleg a nyári időszakban, vakítóan fehér vakszik-foltok - az úgynevezett „sóvirágzás” - árulkodnak a talaj magas sótartalmáról, szikes jellegéről.

Tájképileg is igen különlegesek a szikes puszták. Akár több tíz kilométerre is el lehet látni anélkül, hogy bármi megzavarná tekintetünket.

A talajadottságok miatt a szikesek növénytársulásait sótüró fajok alkotják. A szikes legelők jellemző növényfaja a *veresnadrág csenkesz* (*Festuca pseudovina*). A fehér virágú *pozsgás zsázsa* (*Lepidium crassifolium*) mellett nyár közepén üde színfolt a pusztán a lila virágú közönséges sóvirág (*Limonium gmelini*).

A szárazabb szikpadkák és vakszikek elterjedt növénye a *bárányparéj* (*Campanula annua*), és a gyógyászatban is ismert orvosi székfű (*Matricaria chamomilla*). Ősszel a nedves szikeseken tömegével virágzik a lila virágú *sziki őszirózsa* (*Aster tripolium* sp.).

A szikesek madárvilága is rendkívül gazdag. A puszták környékén jelentős *fehér gólya* (*Ciconia ciconia*) állomány fészkel. A szikes réteken költ a fokozottan védett *túzok* (*Otis tarda*). A hazai állomány jó része a kiskunsági pusztákon fészkel. A nemzeti parkban folyó tűzokvédelmi program biztosítja e ritka madár természetes táplálkozó-, dűrgő és fészkelő helyének zavartalanságát. A 2005-ben indult Európai Unió Tűzok Life Program központja is a Felső-Kiskunsági szikes puszta. (www.tuzok.hu)

A nagy kiterjedésű nyílt puszták terített asztalt kínálnak a ragadozó madaraknak. A szigetszerű facsoportokban telepesen költ a *kék vércse* (*Falco vespertinus*), mely szarkák és varjak elhagyott fészkeiben neveli fiókáit. A környék leggyakoribb ragadozó madara az *egerészölyv* (*Buteo buteo*). A *fogoly* (*Pedrix pedrix*) és a *fűrj* (*Coturnis coturnis*) ma már ritka lakója a pusztáknak. A kis termetű *széki lile* (*Charadrius alexandrinus*) és a *székicsér* (*Glareola pratincola*) a gyér növényzetű szikesek lakója. A nagyobb vízborítások, mint Kisapaj térsége, Szúnyog-puszta, Csárdalapos, és Pozsáros április-májusig megmaradó vizei kedvező költő és táplálkozó helyet biztosítanak a vízi madarak számára (cankók, godák, bíbicek, gémfélék, récék, stb.).

Védett területek és objektumok Kunszentmiklós közigazgatási területén:

Név	Azonosító	Típus
Partos-szék	304/ES/14	Ex lege védett szikes tó
Kiskunsági Pufferterület	145060	Bioszféra rezervátum
Kiskunsági Nemzeti Park	109/NP/74	Nemzeti Park
Kiskunsági Magterület	145059	Bioszféra rezervátum
Kiskunsági Átmeneti zóna	145061	Bioszféra rezervátum
Felső-kiskunsági szikes puszták	145049	Ramsari terület
Eklézsia-szék	298/ES/14	Ex lege védett szikes tó
Disznó-rét	226/ES/14	Ex lege védett szikes tó
Budai-dűlő	13/ES/14	Ex lege védett szikes tó
	85998 85809 94823 86105 94428 90878 94849 90081 94742 84527 94983 85453 84899 93697 84768 85943 94774 84308 85977 95111 85321 91456 94452 84833 89538 95017 93258 90535 84769 88165 85014 90546 85416 94427 85517 93383 88304 84766 84603 88053 88049 95068 85129	Országos ökológiai hálózat
Felső-kiskunsági szikes puszta	HUKN20001	Különleges természetmegőrzési terület
Felső-kiskunsági szikes puszták és turjánvidék	HUKN10001	Különleges madárvédelmi terület és egyben különleges természetmegőrzési terület

5.5. Települési és épített környezet

Az élhető település az ott élők számára elsősorban környezeti ártalmaktól mentes, esztétikus, komfortos, megfelelő rekreációs feltételekkel rendelkező, biztonságos lakóhelyet jelent. A környezeti infrastruktúra részét képezi az egészséges ivóvíz szolgáltatás, a szennyvízelvezetés és -tisztítás, valamint a rendszeres és szervezett hulladékgyűjtés és -kezelés.

Fontos, hogy a településen élők igényeinek kielégítése, a településfejlesztés és -rendezés, illetve az infrastruktúra- és szolgáltatásfejlesztés a fenntarthatóság szempontjainak figyelembevételével történjen, beleértve többek között az energiatakarékos és egyúttal „klímatudatos” építést és fenntartást, a környezetkímélő közlekedés elterjesztését, a zöldfelület-gazdálkodási szempontok megfelelő érvényesítését.

Az egészséges környezethez való jog érvényesítésének egyik eszköze az önkormányzatok által végzett településfejlesztési és -rendezési tevékenység. Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló törvény kimondja, hogy a településrendezés során figyelemmel kell lenni az emberhez méltó környezet folyamatos alakítására, értékeinek védelmére.

5.5.1. Zöldfelületek

A települések dinamikus kölcsönhatásban vannak természeti környezetükkel. E kapcsolat egyik legfontosabb települési eleme egy funkcionálisan jól működő, biológiailag aktív zöldfelületi rendszer, amely a települési életminőség javítása szempontjából is fontos tényező.

A város *zöldfelületei* egymással való kapcsolódásuk esetén zöldfelületi rendszert alkotnak. Kialakításuktól függően a zöldfelületek kondicionáló hatással rendelkeznek, amely alapvetően befolyásolja a városi környezetminőséget. Jelentős környezetvédelmi – ökológiai szerepük mellett (szennyeződések megkötése, a levegő öntisztulási folyamatainak elősegítése, városi klíma javítása) lehetőséget nyújtanak pihenésre, rekreációra, pszichikai felüdülésre, javítják a településképet. Zöldterületek tekintetében az utóbbi időben indult meg egy pozitív irányú változás. Folyamattá vált a közterületek gondozása, a virágosítás, parkok megújítására került sor. A sok fejlesztés ellenére azonban még mindig van tennivaló. A zöldfelületek mennyiségi növelése mellett a funkcionális fejlesztés is igen fontos. A városkép, a rendezettség az épületeken kívül a közterületek állapotától is függ, továbbá az azt használó népességtől, annak szemléletétől, értékrendjétől. Ebben az anyagi feltételek biztosítása mellett nagy szükség lenn szemléletváltásra, a környezettudatosság erősítésére, mert a fenntartható fejlődést csak így lehet megvalósítani.

Kunszentmiklós esetében táji és zöldfelületi szempontból jellemzően kedvező helyzet alakult ki, mivel a belterület általában gondozott, legeltetett gyepekhez csatlakozik. A városi zöldfelületek nagysága 57 800 m² volt 2022-ben. A város belterületének zöldfelületi rendszerét az alábbi jellemzők alkotják:

- Városközponti településszerkezeti értékű közpark a Kálvin téren és a lefedett Bakér mentén.
- Egyéb, jellemzően lakóterületi közparkok, összesen mintegy 2 ha területtel.
- Lakótelepi zöldfelületek összesen 4 ha területtel.
- Strand – 0,8 ha
- Sportterület - 4,2 ha
- Temetők - 8 ha
- Közterületi fásítások, fasorok

A város zöldfelületi rendszerének területi elemeit az útfásítások kapcsolják szerves egységbe. A város zöldfelületeinek újítása, fenntartása és növelése a Városi Önkormányzat által üzemelő BAKÉR Nonprofit Kft. által biztosítva van

5.5.2. Épített környezet

Kunszentmiklós gazdag történelmi múltú, jellegzetes alföldi kisváros. A településnek több műemlék épülete van.

A város történelmi múltját és építészeti kultúráját magában hordozó, és a város identitását meghatározó épületcsoportok, épületek, építmények, illetve azok egyes részei megőrzése érdekében, a helyi védelemre javasolt épített értékek védelme külön önkormányzati rendeletben került szabályozásra. A védelem biztosítja a védett építészeti értékek fennmaradását, megőrzését, rendeltetésnek megfelelő használatát.

A világörökségi és a világörökségi várományos helyszínek és területek

A világörökség várományos Magyarországi Tájház Hálózattal érintett Kunszentmiklós. A Tájház Hálózatot érintő több száz helyszín közül a város területén a műemléki védelemben is részesülő Selyem tanya és Nyakvágó csárda említhető. A hálózat része még a Diószegi Balázs szülőháza, mint jellegzetes kunsági parasztház.

Az országos építészeti örökség elemei

- Református templom
- Városháza
- Virágh kúria
- Református gimnázium - Öreggimnázium
- Vasútállomás

Helyi területi védelemmel érintett épületek

Kunszentmiklóson helyi egyedi védelemben részesülő épület a dokumentáció készítésének időpontjában összesen 89 db található. A védett értékek teljes listáját a Kunszentmiklós Város településképeznek védelméről szóló Kunszentmiklós Város Önkormányzata Képviselő-testületének 39/2017. (XII. 22.) önkormányzati rendeletének 2. számú melléklete tartalmazza.

5.5.3. Közlekedés

Kunszentmiklós Budapesttől 70 km-re délre található, a fővárosból 1 és ¼ óra alatt érhető el. Budapest felől az M0-ás körgyűrűről a Szigetszentmiklós/Taksony leágazásnál letérve közelíthető meg. Az M5-ös autópályáról a Kiskunlacháza-Dömsöd-Tass útvonalon, a tassi-ráckevei Duna-ágtól kelet felé haladva (8 km) közelíthető meg. Kecskemét felől (55 km) északnyugatra, az M5-ös autópályáról és az 50-es főútról Lajosmizse irányából, illetve Hetényegyháza-Kerekegyháza-Kunadacs települések érintésével érhető el. A Budapest-Baja közötti 51-es úton is meg lehet közelíteni a várost, Apaj felől vagy Tasson keresztül.

Közüti közlekedés: Kunszentmiklós első és másodrendű főútvonallal, valamint háromszámjegyű úttal nem rendelkezik. A városon áthaladó, állami kezelésben lévő utak:

- 5211 sz. Kunszentmiklós-Kerekegyháza összekötő út
- 5203 sz. Kiskunlacháza-Izsák összekötő út
- 5205 sz. Örkény-Tass összekötő út
- 52311 sz. Kunszentmiklós-Tass állomáshoz vezető út

Parkolás: Bár az elmúlt években néhány rendezett kialakítású parkoló létesült, a közúthálózat korszerűtlenségéhez hasonlóan a parkolási lehetőségek még sok helyen teljesen esetlegesek, szabályozatlanok.

Autóbusz-közlekedés: Kunszentmiklós városban a tömegközlekedés buszközlekedés formájában valósul meg. Jelenleg ez biztosítja a Budapest-Kelebia vasútvonal átépítése miatt az egyetlen távolsági tömegközlekedési lehetőséget.

A város belterületén a helyközi és távolsági tömegközlekedést lebonyolító autóbuszjáratok jelenleg csak a szegély melletti megállóban vagy leálló sávban kialakított megállóban tudnak várakozni, az utasforgalomtól függően sokszor hosszabb ideig is, jelentősen lassítva ezzel a forgalmat. Egyes megállóban hiányoznak vagy leromlott állapotúak a fedett

utasvárók, melyek nem egységesek. Az érintett megállók mind a település főbb közlekedési útvonalain találhatóak, csúcsidőszakokban jelentősebb forgalommal terheltek.

Kerékpáros közlekedés: A város területén önálló, kijelölt kerékpárút-hálózat nincs.

Vasúti közlekedés: 2022. május 1-jétől a felújítási munkálatok megkezdése miatt szünetel a vonat forgalom a teljes vonalon. A vasúti forgalom átmeneti szünetelése miatt az utasok a Volánbusz járatait tudják igénybe venni. A felújítás várhatóan 2025-ben fejeződik be.

5.6. Hulladékgazdálkodás

Hulladéknak azokat a tárgyakat nevezzük, amelyek az ember mindennapi élete során keletkeznek és a keletkezésük helyén (gyárak, üzemek, háztartás, stb.) feleslegessé váltak, tőlük tulajdonosuk megválnak, vagy megválni köteles. A hulladék pontos fogalmát a hulladékgazdálkodásról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény 2 § 1) 23 pontja mondja ki:

„bármely anyag vagy tárgy, amelytől birtokosa megválnak, megválni szándékozik vagy megválni köteles;”

A kommunális hulladékok szállítását a DTKH Nonprofit Kft. végzi közszolgáltatás keretében, így a Kunszentmiklós közigazgatási területén keletkező települési (kommunális) szilárd hulladékok más településre kerülnek rendezett szilárd hulladéklerakóba 2008 tavasza (azaz a helyi lerakó bezárása) óta.

Kunszentmiklós közigazgatási területén keletkező települési (kommunális) szilárd hulladékok mennyisége átlagosan 14.000 m³/év (2800 t/év). A hulladék térfogata évről évre kismértékben növekszik, míg a súlya lényegesen nem változik.

A település 2017-ben bezárt folyékony hulladék leürítő helye a belterületől DK-re mintegy 4300 m-re a szilárd hulladéklerakó melletti, korábban homokbányaként üzemelő kimélyített és az onnan kitermelt anyagból készített gáttal körülvett mezőgazdasági területen található. A leürítőre döntően kommunális és némi technológiai szennyvíz került gyakorlatilag kizárólag Kunszentmiklós közigazgatási területéről.

A település építési törmeléklerakója a bezárt, rekultivált szilárd hulladéklerakó telep területén volt található, gyakorlatilag építési törmelékkel fedték a hulladékrétegeket időszakonként a keletkező nem jelentős mennyiségű törmelékek beszállítását követően azonnal. A lerakó rekultivációjával ezen tevékenységeket is megszüntették. A város területén

jelenleg egy vállalkozó foglalkozik hatósági engedélyek birtokában építési-bontási hulladékok szállításával, hasznosításával.

A település kijelölt állati hulladék elhelyező létesítménye a belterület szélétől D – re mintegy 250 m-re található a 012/18 hrsz.-ú ingatlanon, mely az előírásoknak megfelelően került kialakításra, kihasználtsága azonban csekély. A konténerbe helyezett állati tetemeket rendszeres időszakonként az ATEV elszállítja feldolgozó, hasznosító telephelyére.

A településen a biológiailag lebomló hulladékokat: kerti hulladékokat (fű, virág, lágyszárú növény, falevél) a BAKÉR Nonprofit Kft. gyűjti és kezeli megfelelő engedélyek birtokában.

A szelektíven gyűjtött, hulladékokat (sárgakukás) a házhoz menő szelektív hulladékgyűjtés keretében gyűjti a DTKH Nonprofit Kft. A település területén bevezetésre került a házhoz menő szelektív hulladékgyűjtés rendszere a vonatkozó törvény és rendeletek előírásai szerint, mely a szigetes rendszernél várható nagyobb hatékonysága miatt az újrahasznosítható hulladékok visszaforgatásával, a lerakásra kerülő hulladék mennyiség csökkenésével a környezetkultúra fejlődését elősegíti.

A településen üzemelő, hulladékgazdálkodással foglalkozó vállalkozások:

Bakér Kunszentmiklósi Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság	Nem veszélyes hulladék gyűjtése
Konczy Trade Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Nem veszélyes hulladék szállítása
Németh László	Nem veszélyes hulladék hasznosítása
Németh László	Nem veszélyes hulladék kereskedelme
TAROPLAST Műanyag-feldolgozó Korlátolt Felelősségű Társaság	Nem veszélyes hulladék hasznosítása
TAROPLAST Műanyag-feldolgozó Korlátolt Felelősségű Társaság	Szervetlen nem veszélyes hulladék lerakására szolgáló hulladéklerakó létesítésének engedélyezése
TAROPLAST Műanyag-feldolgozó Korlátolt Felelősségű Társaság	Nem veszélyes hulladék szállítása

A köztisztasági feladatok ellátását az Önkormányzat 100%-os tulajdonú cége, a BAKÉR Nonprofit Kft. végzi. A Kft. a köztisztasági feladatok ellátása mellett a város közterületeinek, parkjainak gondozását és tisztán tartását, temetők üzemeltetését és takarítását, valamint útjavítási és épület karbantartási munkálatokat végez.

Az Önkormányzat igyekszik településen lévő illegális hulladéklerakók felderítésében és felszámolásában hatékony munkát végezni, mely nem mindig jár teljes sikerrel:

A településen, a Környezetvédelmi Program III. üteme időszakában az alábbi illegális hulladéklerakók kerültek felszámolásra:

- Szenttamási út,
- Kis utca,
- Kunbábony, Szujkó dűlő,
- Ipari Park, Bak-ér part, 0263/7 hrsz,
- Balog József utca,
- Szász Károly utca,
- Apaji utca,
- Botond utca,
- Petőfi lakótelep,
- Kinizsi utca,
- Rózsa utca,
- Kecskeméti utca,
- Wesselényi utca.

Ismertté vált (felderített) illegális hulladék elhelyezések, melyeknek a felszámolása folyamatban van:

- TESCO Áruház és a Rózsa utcát összekötő kerékpárút mellett (kommunális hulladék)
- Ipari Park lakott terület felőli része (kommunális hulladék)
- Liszt Ferenc utca (kommunális hulladék)
- Rózsa utca beépítetlen oldala (kommunális hulladék)
- Alszegei temető és zsidó temetőt összekötő út melletti terület (kommunális hulladék)
- Kötöny utcai elhagyott ház udvarában (kommunális hulladék)
- Baksay utca vége (zöldhulladék lerakó)
- Délibáb utca vége (zöldhulladék lerakó)

5.7. Zaj és rezgés elleni védelem

Sajátos környezetterhelő elem a zaj. Nem anyagi természetű, nem halmozódik, a terhelt közegben látványos változást nem okoz, ugyanakkor a köznapi életben zavaró, súlyosabb esetekben egészségkárosító hatással jár. A zajártalmak számos vegetatív jellegű elváltozást

okozhatnak, a pihenést, alvást zavaró hatásuk miatt károsan befolyásolják az emberek munkavégző képességét.

A munkahelyeken, a lakásokban, illetve a lakókörnyezetben folyamatosan bővül a zajforrások száma, a társadalom és a gazdaság térbeli mobilizációjának erősödése pedig növeli a zajkibocsátást. A városban rendszeres zajt okozó terhelőforrás a településen a közlekedés. Ez elsősorban a főút mellett élőket érinti.

Kunszentmiklós közigazgatási területén olyan közüzemi létesítmény, ahol a zajszint nem csökkenthető határértékre (azaz fokozottan zajos terület) nem található, így a környezetvédelmi hatóság nem jelölt ki.

Üzemi zaj

A belterületi lakóterületekbe ékelődve, valamint a lakóterületek melletti és közeli gazdasági területeken található egyes üzemek (pl.: malom, betonüzem) tevékenységük során számottevő zajkibocsátással járnak, azonban határérték feletti zajkibocsátással üzemelésük során nem kell számolni.

A fasorok, valamint a véderdősávok hangcsillapító hatása nem jelentős, az övezeti besorolások és a zajkibocsátók védendőktől való kellő távolsága biztosítja a gazdasági területekről származó zajnak - a lakó- és egyes különleges területekre (temetők) - előírt zajterhelési határértékek teljesülését.

Az állattartó telepeket tartalmazó major területek üzemelése nem jár jelentős üzemi zajkibocsátással.

Szabadidős tevékenységtől származó zaj

Kunszentmiklós közigazgatási területén - a zenés éjszakai szórakozóhelyek kivételével - jelenleg nincsen szabadidős tevékenységből származó zajforrás.

Közlekedéstől származó zaj

A közúti forgalomból adódó zajterhelés a település területén nem jelentős, azonban a forgalom növekedésével egyre növekvő mértékű.

Az 5203 jelű közút az igazgatási terület Ny - i részét É - D - i irányban szeli át, míg az 5205. jelű közút az igazgatási területet Ny - K - i irányban szeli át, melyek a belterületen keresztezik egymást és egyes szakaszok kivételével általában közepes, vagy nagy közterületi

szélességű területeken haladnak keresztül. Az utak belterületi szakaszainak becsült távlati forgalmából számított zajterhelés átlagos becsült értéke a belterületi lakóterületen az 5203 jelű közút esetében $LAM(7,5) = 61/54$ dBA (nappal/éjjel), míg az 5205 jelű közút esetében $LAM(7,5) = 64/57$ dBA (nappal/éjjel). A legjelentősebb problémát ezen utak kockaköből épült szakaszai okozzák.

A belterületet is érinti továbbá a Kunadacsra vezető 5211 jelű közút, mely forgalma a belterületen vezető szakasz kivételével nem számottevő, belterületen pedig általában közepes közterületi szélességű szakaszokon halad, így jelentős zajterhelést, ezáltal zajhatárérték túllépést nem okoz jelenleg és várhatóan a későbbiekben sem az ezen úton haladó forgalom.

A település közigazgatási területén található önkormányzati utak, illetve magán tulajdonú utak forgalma jelenleg és a későbbiekben sem lesz jelentős, így a zajhatárértékek minden esetben teljesülnek a távlati forgalom esetén is és jelentős levegőterhelést sem okoz az utakon haladó forgalom.

Vasúti közlekedési zaj

2022 május 1-jétől a felújítási munkálatok megkezdése miatt szünetel a vonat forgalom a teljes vonalon. A vasúti forgalom átmeneti szünetelése miatt az utasok a Volánbusz járatait tudják igénybe venni. A felújítás várhatóan 2025-ben fejeződik be. A közigazgatási terület Ny -i részén, szélén, a belterület középső, K - i részén, a Tasskertes belterület Ny - i szélén É-DK - i irányban húzódik a Budapest-Kelebia-(Belgrád) villamosított vasúti fővonal, mely a transzeurópai vasúti áruszállítási hálózat részeként működő országos törzshálózati vasútvonal is egyben. Ezen vonalon zajló számottevő vasúti közlekedésből és az ahhoz kapcsolódó logisztikai tevékenységből származó zajterhelés Tasskertes Ny - i szélén érzékelhető és a vasútvonalhoz közeli területeken időnként jelentős, azonban a felújítás után, ez a zajterhelés remélhetőleg csökkenni fog.

5.8. Energiagazdálkodás

A környezeti kibocsátások egyik legjellemzőbb technológiai csoportja az energiatermeléshez és felhasználáshoz kapcsolódik. Ezt felismerve az Önkormányzat megkezdte az általa üzemeltetett intézmények fűtőkorszerűsítési munkáit. Így a Sportcsarnok, az Egészségügyi Központ, az ÁMK és az Endrédy úti iskolaépület esetén került sor korszerű

kazánok beépítésére és korszerűsítési munkák elvégzésére. Valamint a lakossági LED-csere program sikeres lebonyolításával, a lakosság regisztrációján keresztül a szükséges nyomtatványok elkészítéséig, LED izzók kiosztásáig biztosította az Önkormányzat a szükséges humán erőforrást.

2021-ben a TOP-3.2.1-16-BK1-2017-00078 – „Kunszentmiklós Város Önkormányzat épületeinek energetikai korszerűsítése” című pályázat keretén belül az alábbiak valósultak meg:

- Homlokzati nyílászárók cseréje, külső falak és padlásfödém hőszigetelése, napelem rendszer és hőszivattyúk kiépítése.

Az érintett épületek:

- Újtemető u. 15/d: utólagos hőszigetelés
- Gárdonyi u. 36.: utólagos szigetelés, nyílászáró csere
- Felsőszenttamás 8.: utólagos szigetelés, nyílászáró csere
- Kossuth Lajos u. 7.: utólagos szigetelés, nyílászáró csere
- Endrédy István u. 4.: 20 kW-os teljesítményű rendszer telepítése

(2019) TOP-3.2.1-15-BK1-2016-00007 – „Napelem rendszer kiépítése” című pályázat keretén belül valósult meg a napelem rendszer kiépítése a városi sportcsarnokban és a Polgármesteri Hivatalban.

5.9. Rendkívüli környezetveszélyeztetés elhárítása, környezetkárosodás csökkentés

Az elmúlt öt évben nem merült fel igény rendkívüli környezetveszélyeztetés elhárítására, vagy környezetkárosodás csökkentése iránt. A jövőbeli esetleg előforduló eseményekre való felkészülésként a Városi Veszélyelhárítási Terv vonatkozó részei szerint kell eljárni.

5.10. Rekultiváció, rehabilitáció

A lezárt települési szilárd hulladék (TSZH) lerakó rekultivációja megvalósult. Az utógondozás keretében monitorozási tevékenység folyik még a területen, melynek a vizsgálati eredményei kedvező megítélésűek. A települési folyékony hulladék leürítő hely (TFH)

ugyancsak lezárásra került, de megfelelő pénzügyi forrás hiányában még nem kezdődött meg a rekultiváció.

5.11. Klímavédelem

Az éghajlatváltozás a Föld klímájának tartós és jelentős mértékű megváltozását jelenti, melynek legfőbb oka az ún. üvegházhatású gázok légköri mennyiségének nagymértékű növekedése. Ebben pedig az emberi tevékenységeknek jelentős szerepe van. A klímaváltozás a jelentős hőmérséklet növekedésen túl a szélsőséges időjárási események, rendkívüli hőség és hideg, szélsőséges csapadékesemények, viharok gyakoriságának növekedése, egyenlőtlen csapadékeloszlás, aszály, ár- és belvizek előfordulásaként mutatkozik meg.

Főbb okai: a fűtési, a közlekedési, a mezőgazdasági, az ipari és energiatermelésből eredő kibocsátások.

Az éghajlatváltozás várható hatásai: a hőhullámok, a forrónapok számának növekedése, intenzív csapadékok, viharok, járványok számának növekedése.

Egy város klímastratégiája kidolgozásának fontosságát az mutatja, hogy tervszerűvé és így hatékonyra tehető általa a kibocsátás csökkentés és az alkalmazkodás tevékenysége. A folyamat első lépése egy ÜHG (üvegházhatású gáz kibocsátási) leltár elkészítése, majd SWOT analízissel a célok és teendők meghatározása.

Kunszentmiklós Város Önkormányzata egy külön dokumentációban elkészítette a Városi Klímavédelmi Stratégiáját, melyet a 121/2021 (XI.18) KT. számú határozattal elfogadta a város képviselő testülete.

A fentebb ismertetett TOP-3.2.1-16-BK1-2017-00078 – „Kunszentmiklós Város Önkormányzat épületeinek energetikai korszerűsítése” című pályázat és a TOP-3.2.1-15-BK1-2016-00007 – „Napelem rendszer kiépítése” című pályázat is hozzájárul a város klímavédelméhez.

5.12 Környezet-egészségügy

Az ember a környezetével szerves egységet alkot, melyben az egészséges szervezet a környezettel egyensúlyban van. Ennek az egyensúlynak a lényege, hogy az emberi szervezet a külső feltételekhez alkalmazkodni képes. Az egyensúly megbomlása a környezet olyan megváltozásának következménye, amelyhez az ép szervezet már nem képes teljesen

alkalmazkodni, az ember alkalmazkodó-képességének csökkenése viszont betegségek kialakulásához vezet. Az ember és a környezet kapcsolata kétoldalú: nemcsak a szervezet alkalmazkodik a környezet változásaihoz, hanem az emberi tevékenység is hat a környezetre. Az ember tudatosan befolyásolja, változtathatja környezetét, hogy optimális életfeltételeket teremtsen magának. Ez viszont olyan módon visszahat a környezetre, amely körforgásszerű folyamatot indít el a környezet és az ember között.

5.12.1. A levegőminőség változásának hatása az emberi egészségre

Hazánkban a környezeti tényezők közül az egészség szempontjából a legnagyobb hatása a levegő szennyezettségének van. A légúti betegségek jelentős részében a környezetszennyezés a kiváltó ok vagy a súlyosbító tényező. A légszennyezést okozó anyagok száma kb. 1400- 1600. Az emberi egészségre gyakorolt hatásuk szerint a szennyezők lehetnek:

- kellemetlen légszennyezők: koncentrációjuk alacsony, és mérgezést nem okoznak, a közérzetünket negatívan befolyásolhatják,
- nem toxikusak, mint a CO₂, amely nem tud olyan magas koncentrációban lenni a környezetünkben, hogy az károsítsa egészségünket,
- toxikusak: pl. a klór, CO, melyek már alacsony koncentrációban is mérgező hatásúak,
- karcinogének: pl. illékony szerves vegyületek (VOC), policiklikus aromás szénhidrogének (PAN),
- mutagénok: pl. dioxin.

A levegőszennyező anyagok élettani hatásai külső és belső tényezőktől függenek.

- Külső tényezők: az adott szennyező anyagok koncentrációja, az anyagok mérgező hatása, más szennyező anyagokkal együtt kifejtett hatása, ezen anyagok belégzésének gyakorisága.
- Belső tényezők: a szervezet általános állapota, érzékenysége, az adott anyaggal szemben.

Az eredmény nagyon különböző lehet: a kellemetlen, ártalmatlan bűzhatás érzékelésétől a krónikus és akut megbetegedéseken át a halálig terjedhet. A levegőszennyeződés speciális környezeti megnyilvánulásainak néhány hatása az emberi egészségre:

- Füstköd: antropogén és meteorológiai tényezők együttes hatása által jön létre, minden esetben a légszennyező anyagok extrém mértékű helyi feldúsulásával jár.
- Sztratoszférikus ózonréteg ritkulása: következtében megnő a földfelszíni UV-sugárzás intenzitása, a rövidhullámú sugarak felszíni részaránya, hatására megnő a bőrrák és a szürkehályog gyakorisága.
- Üvegházhatás növekedése: súlyos ökológiai következményeket okozhat.
- Éghajlatváltozás: befolyásolja környezetünk alakulását, közérzetünket, egészségünket, betegségeink kialakulását.
- Fronthatások: főként az ember vegetatív idegrendszerét befolyásolják.
- Savas esők megjelenése: a talaj, vizek savasodása.
- Az élővilág károsodása, egészség-károsodások: krónikus bronchitis, légcsőhurut, asztma, allergia, tüdőtágulás.

5.12.2. A szennyezett víz hatása az ember egészségére

A víz jelentőségét mutatja, hogy az ember fontos tápanyaga, szükséges a tápanyagok haladási termékeinek felszívódásához, a bomlási termékek kiválasztásához, ezen kívül szállító közeg, és szerepe van a hőszabályozásban is.

A vízminőség romlása azért is probléma, mert a nagyobb folyók a hulladékeltávolítás helyei lettek. Nemcsak a fizikai, hanem a kémiai és biológiai szennyezés aránya is nagy. Sok a nehézfém, műtrágya a felszíni vizekben, mely szennyező anyagok az öntisztuló folyamatokat károsítják. Az ember szempontjából a víz szennyezettsége a táplálkozás és élelmezés-egészségügy kérdéskörével kapcsolatos, mivel az élettelen és élő szennyeződések bekerülhetnek a táplálékláncba, pl. fertőzött vízzel történő öntözés, esetleg mérgező anyagokat tartalmazó víz, illetve belőle származó élőlények fogyasztása esetén.

Az ivóvíz által közvetített fertőző megbetegedések száma az 1990-es évek második felében jelentősen lecsökkent. A nitráttartalmú kútvizek csecsemőkori methaemoglobinaemiát okoznak, a nitrátok miatt emésztőszervi daganatok gyakoribbak. Az ivóvíz mangán és vasszegénysége, valamint a víz klórozása vérszegénység, míg a jódszegény ivóvíz a golyva kialakulásához vezet. Szintén golyvát eredményez a nagy mennyiségű fluor és az arzén strumigén anyagok is. A vizek keménysége befolyásolja az epe és vesekövek megjelenését. Klórozott

szénhidrogén tartalmú víz krónikus májbetegséget, magas nátrium tartalom pedig hypertóniát eredményez. A magas fluortartalom miatt 10–12 éves kor előtt a fogakon foltos fogzománc mutatkozik, idősebbeknél a csontokat károsítja, fokozott elmeszesedést okoz. Magas arzén tartalmú víz következménye bőrtünetek, lábszár bőrének barna elszíneződése, hajhullás, májduzzanat. Higanymérgezés az idegrendszer károsodásához vezet. Kadmium mérgezés miatt a csigolyák felritkulnak, összeroppannak. Rosszindulatú daganatot okozó anyagok: benzpirén, klórozott szénhidrogének, nitrozaminok, arzén radioaktív izotópok stb.

5.12.3. A talaj mennyiségi és minőségi változása az emberi egészség szempontjából

A talaj a bioszféra része: fontos szerepe van az éghajlat, a vízellátás és a környezeti mikroflóra kialakításában, valamint a levegő oxigén- és szén-dioxid egyensúlyának a fenntartásában. Közvetve részt vesz a szervezet anyagcseréjében, mivel az ember által fogyasztott növények ásványi és szerves alapanyagait szolgáltatja. A talaj szennyeződésének káros közegészségügyi, esetleg járványügyi következményei olyan esetben jelentkeznek, ha nem veszik figyelembe a talaj tulajdonságait, és olyan alakban és mennyiségben visznek bele hulladékot, amit már nem képes eliminálni

5.12.4. Az épített környezet változásainak társadalmi hatása

A település adott természeti környezetre épül, „települ” rá. A természeti környezet paraméterei (klíma, időjárás, geológiai tényezők) meghatározzák az ott élő lakosságot érő környezeti hatásokat, amelyeket a helyileg kialakult termelési módok (ipari, mezőgazdasági stb.) módosíthatnak. A zsúfolt belterületi lakótelepek egészségkárosító környezeti hatásai egyre inkább közismertek, közülük több a civilizációs betegségek közvetlen vagy közvetett okozói, mint pl. a levegő-, a talaj-, a vízszennyezés, a környezeti zaj, a városi mesterséges mikro és mezoklimatikus ártalmak. A korszerűtlenül megtervezett város utcái, lakótelepek, az alvóvárosok kötömegei, betonrengetegei a napsugárzás hatására felforrósodnak, a lehulló csapadékvíz pedig még az elpárolgás előtt eltűnik a csatornában a zöldfelületek hiánya miatt.

A civilizációk kialakulásával egyidőben megjelentek a civilizációs betegségek és ártalmak, amelyek ma már mindennapi életünket, egészségünket befolyásolják.

A város, mint a településformák történelmileg „legfejlettebb” típusa, legfontosabb szerkezeti elemei és ezek környezeti hatásai az alábbiak:

- lakóterület: lakhely és pihenési környezet;

- ipari terület: a környezet koncentrált károsítói; forgalmi terület:
- A gépjárműforgalom, a szállítás, a turizmus nagyságából adódóan terheli a környezetet: levegőszennyezést, zajt, balesetveszélyt, egyéb civilizációs ártalmakat, betegségeket idéz elő;
- zöldterület: a levegő minőségét javítja, tisztítja, városképet szépít, a természeti környezethez hasonlító kedvező mikro-vagy makroklimatikus jellemzőinél fogva lehetőséget biztosít a lakosság pihenésére, felüdülésére;
- városkörnyék: itt találhatók az üdülési, sportolási és egyéb rekreációs kínálatok.

Az épített környezet egészségi állapotra gyakorolt hatásai közül az egyes városrészekben kialakult nagyfokú lakósűrűség (a növényzet kiirtása, a nagyobb gépjárműforgalom, az ezt kísérő nagyobb zaj és szennyezettebb levegő) hozzájárul a neurózis, illetve bizonyos pszichoszomatikus betegségek (magas vérnyomás, fekélybetegségek) gyakoriságának növekedéséhez.

5.12.5. Zaj hatása az emberre

A zaj a halláskárosodás egyik legjelentősebb tényezője. A tünetek nem csak akkor jelentkeznek, ha alkalmanként erős hatás éri az embert, hanem akkor is, ha tartósan magasabb a zajszint a megengedettnél; ekkor alattomos, lassú és több szakaszban lezajló halláscsökkenést okoz.

A zaj okozta maradandó hallásromlás nem gyógyítható, mivel az általa okozott élettani változás csak hosszú idő után észlelhető, amikor már nehezen lehet megállapítani az összefüggést a zaj és a károsodás között.

Tanulmányok sora bizonyította, hogy magas zajszintekhez olyan mentális egészségügyi tünetek, mint a depresszió vagy az idegeskedés párosítható. Kimutatták azt is, hogy a tartósan zajszennyezett környezetben élőkénél nő az infarktus és az idegrendszer károsodásának veszélye. Emellett további hatások figyelhetők meg bizonyos testi és lelki folyamatokban: vérnyomás megemelkedése, anyagcsere fokozódás, légzésszám emelkedés, feszültség, alvászavar, fokozódó stresszhatás, halláskárosodás, szív- és érrendszeri betegségek stb.

A zajnak továbbá életvitelre gyakorolt hatásai is ismertek. A zaj az észlelőt zavarja az odafigyelésben (munkavégzés, tanulás), ami egyfelől teljesítménye romlásához vezet, másfelől pedig a kommunikáció és mindennapi tevékenységük befolyása miatt, a magasabb zajszinthez

való alkalmazkodásra (hangosabb beszéd), vagy éppen az azok elleni védekezésre (ablakok zárva tartása) kényszeríti.

A zaj az alvásra is hatással van: minél intenzívebb a háttérzaj, annál jobban zavarja az érintett személyt. A zaj megváltoztatja az alvás min

őségét, gyakoribb felébredést okoz. Az időszakos zajhatások által okozott alvászavar annál súlyosabb lesz, minél hangosabbak a különálló zajok.

6. Környezeti nevelés, tájékoztatás, társadalmi részvétel

A környezettudatos viselkedés elterjedését, a környezettudatos életvitel kialakítását, a lakosság és a döntéshozók széles körét érintő szemléletváltást segíti – a jelenlegi trendekkel ellentétben – a mindennapi életben előforduló pozitív minták, példaértékű cselekvések támogatása, bemutatása, elismerése, illetve a környezeti szempontból helytelen viselkedés, közösségnek okozott kár számonkérése és társadalmi elítélése. A tennivalók kapcsán megkerülhetetlen az egyéni felelősség kérdése, valamint annak felismerése és elfogadása, hogy a környezettudatos viselkedés sok esetben a rövid távú „kényelmi” szempontok háttérbe szorításával, esetenként többféletráfordítással jár, de a pozitív hatások, illetve az elkerült károk rövidebb-hosszabb távon ezt ellensúlyozzák.

Alapvető jelentőségű, hogy a felnövekvő generációk természethez, környezethez való viszonyát sokkal magasabb szintre emeljük. Felnőttkorban már nagyon nehéz a környezethez való viszonyt megváltoztatni, ezért meghatározó a családbeli példamutatáson kívül az óvoda és iskola szemléletformáló szerepe. Sőt, az oktatási intézményekben megismert szemléletet a gyerekek hazaviszik, ez jó esetben némi változást eredményez szüleik gondolkodásmódjában is. A természet tiszteletére való nevelést a kisgyermek születésétől kell kezdeni. Értelme kibontakozásával párhuzamosan az alapvető normák beépítését (nem szemetelünk, nem tépjük le a virágokat, rendben tartjuk a környezetünket stb.) el kell végezni. Jó esetben ez a családban így történik. Ha nem, az óvodai nevelés hivatott ezt a hiányosságot pótolni. Az óvodák pedagógiai programjának fontos eleme kell, hogy legyen a környezeti nevelés.

A helyi intézmények közül a Baksay Sándor Református Gimnázium és Általános Iskola és Óvoda, a Varga Domokos Általános Művelődési Központ, valamint a Kecskeméti Szakképzési Centrum Virágh Gedeon Technikum is Nevelési Programjuk részeként tartalmaznak környezetvédelmi nevelési célokat is.

Az 1995. évi LIII. a környezet védelmének általános szabályairól szóló törvény célként az ember és környezete harmonikus kapcsolatának kialakítása, a környezet elemeinek és folyamatainak védelme és a fenntartható fejlődés környezeti feltételeinek biztosítását fogalmazza meg.

Fontos az általános iskola alsó tagozatában a környezetismeret és az osztályfőnöki órák keretében a környezet- és természetvédelem kérdéseivel foglalkozni. Törekedni kell az osztálykirándulások során, a természetben - pl. erdőben, vízparton - megtartott óráknál arra, hogy az ott szerzett élmények mélyítsék a környezet szeretetét.

Felső tagozatban - valamint a középiskolai oktatás során - a földrajz, a biológia, a kémia, a fizika és az osztályfőnöki órák aktuális tananyaghoz kapcsolódóan lehetőséget adnak a környezetvédelem kérdéseinek részletesebb tárgyalásához.

Fontos még a tanórákon kívüli környezetvédelmi érdeklődési kör bővítése az iskoláskorúak esetében. Erre lehetőséget adnak - többek között - a környezetvédelem jeles napjairól való megemlékezések (pl. Föld napja, madarak és fák napja, víz világnapja, környezetvédelmi világnap), szelektív hulladékgyűjtési akciók (pl. újsággyűjtés, fémgyűjtés, elemgyűjtés), iskolaújságban környezetvédelemről szóló cikkek terjesztése, diákköri konferenciák tartása.

Iskolán kívüli eseményként lehetőséget kell biztosítani a diákoknak, hogy számukra pozitív eseményekkel a természetben találkozzanak (pl. majális egy erdő vagy park területén). Ezzel el lehet érni a pozitív visszacsatolást, így tudat alatt erősítik a diákok természetszeretetét.

Bár az önkormányzatoknak az iskolai nevelésre a jelenlegi szabályozási rendszerben nincs jelentős közvetlen ráhatása, mégis is fontos szerepük van a környezeti nevelés terén. Legfontosabb cél a példamutatás elve, ezért fontos az, hogy az önkormányzat területén belül környezettudatos tevékenység és munkavégzés folyjék. Az egyik hatásos eszköz a különböző környezetvédelmi programokhoz való csatlakozás (pl. autómentes világnap, műemlékvédelmi világnap, nemzetközi energiahatékonysági nap).

7. Az elérni kívánt környezetvédelmi célok, intézkedések, eszközök, költségek, források

Az elérni kívánt célkitűzések és feladat meghatározások szervesen ráépülnek az előző időszak eredményeire, különösen is a Kunszentmiklós város sajátosságainak figyelembe vételével meghatározott intézkedésekre.

7.1. Levegőtisztaság-védelem

Feladatok:

1. Belterületi zöldfelületek növelése, fásítás a klímavédelmi zöldítési elvárások figyelembevételével, lehetőleg őshonos növényfajtákkal.
2. Allergén növényirtó akciók megszervezése a további években is.
3. Burkolat felújítás, a még nem burkolt utak burkolattal való ellátása (16 db burkolatlan utca aszfaltozása), járdaépítés (gyalogátkelőhelyek), kerékpárút építés
4. A lakosság tájékoztatása a hulladékok tüzelőanyagként történő elégetéséről, valamint a nyílt téri hulladékégetésről, és annak környezet-egészségügyi, valamint jogi következményeiről

Feladat	Határidő	Felelős	Költség és forrás
1.	folyamatos	Városüzemeltetési Csoport	költségvetés
2.	folyamatos	Városüzemeltetési Csoport	költségvetés
3.	folyamatos	Városüzemeltetési Csoport	költségvetés és pályázati forrás
4.	folyamatos	Városüzemeltetési Csoport	önkormányzat

7.2. Ivóvízellátás

Feladatok:

1. Kunbábony településrész ivóvízellátásának fejlesztése
2. A közkifolyókon képződő veszteség csökkentése korszerű eszközök felszerelésével.
3. A külterületi lakóingatlanok vezetékes vízbekötésének támogatása.
4. Takarékos vízfelhasználás fontosságáról való tájékoztató kiadvány.

Feladat	Határidő	Felelős	Költség és forrás
1.	2028.12.31	Városüzemeltetés Csoport	pályázat
2.	2029.12.31.	Városüzemeltetési Csoport	költségvetés
3.	folyamatos	Városüzemeltetési Csoport	pályázat
4.	2029.12.31.	Városüzemeltetési Csoport	költségvetés

7.3. Kommunális szennyvízkezelés

Feladatok:

1. A Kunbábony településrész a szennyvíz közcsatorna hálózat kiépítése.
2. A települési folyékony hulladék leürítő rekultivációja.
3. A nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz közszolgáltatás színvonalának emelése, közszolgáltató hosszabb időszakra való megbízása.

Feladat	Határidő	Felelős	Költség és forrás
1.	2029.12.31.	Városüzemeltetési Csoport	pályázat
2.	2028.12.31.	Városüzemeltetési Csoport	pályázat
3.	folyamatos	Önkormányzat	pályázat

7.4. Felszíni és felszín alatti vizek

Feladatok:

1. A felszín alatt vizek közül a termálvíz minél sokoldalúbb hasznosítása (termálfürdő, geotermikus fűtés) lehetőségeinek megvizsgálása, lehetőség szerinti megvalósítása.
2. A városon keresztül folyó felszíni vizek, pl. Bakér vízminőség védelmének megszervezése –eutrofizációs jelenségek visszaszorítása.

Feladat	Határidő	Felelős	Költség és forrás
1.	folyamatos	Városüzemeltetési Csoport	pályázat
2.	2026.12.31.	Városüzemeltetési Csoport	költségvetés/ pályázat

7.5. Csapadékvíz-elvezetés

Feladat:

1. Csapadékvíz-elvezető árkok karbantartása, felújítása, illetve a hiányzó területeken új csapadékvíz-elvezető árkok létesítése.
2. Az átereszek, hordalékfogók létesítése, meglévők rendszeres karbantartása

3. A belvízvédelmi művek (szükségvíz-tározók, záportározók) szükség szerinti felmérése, megtervezése, engedélyeztetése, kivitelezése.

Feladat	Határidő	Felelős	Költség és forrás
1.	folyamatos	Városüzemeltetési Csoport	pályázat
2.	folyamatos	Városüzemeltetési Csoport	költségvetés
3.	folyamatos	Városüzemeltetési Csoport	költségvetés

7.6. Ár- és belvízgazdálkodás

Feladatok:

1. Csapadék és belvízelvezető árkok, átvezetők karbantartása, szervezési felkészülés az esetleges belvizes időszakokra, a Városi Veszélyelhárítási terv figyelembevételével.
2. A Bakér zárt szakaszának 2-3 évente történő kitisztítása, a nyílt szakaszán pedig szakszerű medertisztítás végeztetése, a rézsú és a partmenti sáv rendszeres gondozása.

Feladat	Határidő	Felelős	Költség és forrás
1.	folyamatos	Városüzemeltetési Csoport	költségvetés
2.	2028.12.31	Városüzemeltetési Csoport	költségvetés/ pályázat

7.7. Termőföld védelem

Feladatok:

1. Tájékoztató előadások szervezése és tájékoztató anyagok készítése a háztartásokban használt vegyi anyagok (tisztító szerek, vegyszerek) termőföldre gyakorolt hatásairól
2. A biokultúra megismertetése és terjesztése a lakosság körében
3. Az öko/biogazdálkodást folytató termelők bemutatása, a városi rendezvényeken való részvételük támogatása

Feladat	Határidő	Felelős	Költség és forrás

1.	2029.12.31.	Városüzemeltetési Csoport	pályázat
2.	folyamatos	Városüzemeltetési Csoport	pályázat
3.	folyamatos	Városüzemeltetési Csoport	költségvetés

7.8. Élővilág- és természetvédelem

Feladatok:

1. Bakér csatorna kotrása, nádvágása
2. Az invazív fajoktól való mentesítés, helyettük őshonos fajok telepítése
3. A mezőgazdaságilag kedvezőtlen területek ökológiai szempontú hasznosítása (pl. erdőtelepítés) népszerűsítése.

Feladat	Határidő	Felelős	Költség és forrás
1.	2026.12.31.	Városüzemeltetési Csoport	költségvetés/ pályázat
2.	folyamatos	Városüzemeltetési Csoport	pályázat
3.	folyamatos	Városüzemeltetési Csoport	költségvetés

7.9. Közterületek tisztasága

Feladat:

1. A közterületek tisztán tartása személyi és tárgyi feltételeinek folyamatos biztosítása, a dolgozók szakmai felkészültségének javítása
2. BAKÉR Nkft. gépparkjának korszerűsítése

Feladat	határidő	felelős	költség és forrás
1.	folyamatos.	Városüzemeltetési Csoport	napi eligazítások és oktatás keretében
2.	2028.12.31	Városüzemeltetés Csoport	pályázat

7.10. Zöldfelület-gazdálkodás

Feladatok:

1. Növelni kell a település zöldterületeinek jelenlegi arányát hosszú élettartammal rendelkező, a termőhelynek megfelelő, betegségeknek ellenálló őshonos fajok telepítésével
2. Virágos területek megnövelése a zöld felületeken belül
3. A helyi lakosság és intézmények bevonása a települési zöldfelületek fenntartásába
4. BAKÉR Nkft. gépparkjának korszerűsítése

Feladat	Határidő	Felelős	Költség és forrás
1.	folyamatos	Városüzemeltetési Csoport	költségvetés és pályázat
2.	folyamatos	Városüzemeltetési Csoport	költségvetés
3.	folyamatos	Önkormányzat	költségvetés
4.	2028.12.31.	Városüzemeltetés Csoport	pályázat

7.11. Épített környezeti elemek védelme

Feladatok:

1. Önkormányzati tulajdonú és kezelésű, valamint védetté nyilvánított épületek, építmények állagának további javítása és karbantartása

Feladat	Határidő	Felelős	Költség és forrás
1.	folyamatos	Városüzemeltetési Csoport	pályázat és költsévetés

7.12. Helyi közlekedésszervezés

Feladatok:

1. Külterületi helyi közutak fejlesztése (0280 hrsz. 5205 és 5211 főutat összekötő út (Szujkó dűlő), 0437/13 hrsz. Idősek otthonához vezető út)

2. Meglévő kerékpárút felújítása és új kerékpárutak létesítése lehetőség szerint a városon belül és a környező települések irányába
3. Önkormányzati önerőből, vagy pályázatból tervezett belterületi útfelújítások (Keskeny u., Kalap u., Tulipán u., Fenyő u., Szűk u., Művész u., Paprét u., Szélső u., Hold u., Tiszavirág u., László K. u., Kökény u., Baross u., Dárda u., Báthory u.)
4. Belterületi utak fejlesztése (Kaszás u., Pipa u.)

Feladat	Határidő	Felelős	Költség és forrás
1.	2024.12.31	Városüzemeltetési Csoport	VP6-7.2.1.1.-21. pályázat
2.	folyamatos	Városüzemeltetési Csoport	pályázat
3.	2028.12.31	Városüzemeltetési Csoport	költségvetés/pályázat
4.	2024.12.31	Városüzemeltetés Csoport	TOP_Plusz-1.2.3-21. pályázat

7.13. Hulladékgazdálkodás

Feladat:

1. Szilárd- és folyékony hulladéklerakók rekultivációja.
2. Illegális hulladék lerakó helyek következetes felszámolása.
3. A jelentős mennyiségben keletkező (pl. építési-bontási hulladékok) és veszélyes hulladékok esetén gyűjtési elhelyezési módok keresése és megismertetése a lakossággal, folyamatos, naprakész tájékoztatással.

Feladat	Határidő	Felelős	Költség és forrás
1.	2028.13.31.	Városüzemeltetési Csoport	pályázat
2.	folyamatos	Városüzemeltetési Csoport	költségvetés
3.	folyamatos	Városüzemeltetési Csoport	költségvetés

7.14. Zaj- és rezgés elleni védelem

Feladatok:

1. A jelentős zajkibocsátással járó telephelyek, ipari, vendéglátó ipari tevékenységek engedélyeztetésénél a zajvédelmi elvárások teljesülésének következetes vizsgálata és betartatása
2. Település központi részét elkerülő utak megvalósításának mérlegelése természetvédelmi védettségek függvényében és figyelembevételével.

Feladat	Határidő	Felelős	Költség és forrás
1.	folyamatos	Hatósági Csoport	-
2.	folyamatos	Önkormányzat	pályázat

7.15. Energiagazdálkodás

Feladatok:

1. Az önkormányzat tulajdonában, üzemeltetésben, vagy kezelésben lévő további épületek energetikai korszerűsítése

Feladat	Határidő	Felelős	Költség és forrás
1.	folyamatos	Városüzemeltetési Csoport	pályázat/ költségvetés0

7.16. Környezetbiztonság

Feladatok:

1. A város veszélyelhárítási tervének rendszeres felülvizsgálata és abban a rendkívüli környezetveszélyeztetés elhárítására és környezetkárosodás csökkentésére vonatkozó elvárások aktualizálása
2. A létesítendő jelentős környezeti kockázatot jelentő vállalkozások Ipari parkban, ipari területeken történő elhelyezése

Feladat	Határidő	Felelős	Költség és forrás
1.	folyamatos	Városüzemeltetési Csoport	költségvetés

2.	folyamatos	Hatósági Csoport	-

7.17. Környezeti nevelés, tájékoztatás, társadalmi részvétel

Feladatok:

1. A környezettudatos életmód népszerűsítése a helyi médián keresztül
2. A városban a lakosság minden korosztályának és civil szervezeteinek bevonása, aktivizálása a környezetvédelem érdekében (pl. lakókörnyezetünk növényzetének ápolása)
3. A jeles környezetvédelmi napokhoz kapcsolódó kunszentmiklósi programlehetőségek felmérése, szervezése.

Feladat	Határidő	Felelős	Költség és forrás
1.	folyamatos	Városüzemeltetési Csoport	költségvetés
2.	folyamatos	Városüzemeltetési Csoport	nem költség igényű
3.	folyamatos	Városüzemeltetési Csoport	pályázat

7.18. Klímavédelem

Feladatok:

1. A Városi Klímavédelmi Stratégia betartatása.
2. Zöldfelületek növelése, fenntartása
3. Az önkormányzat tulajdonában, üzemeltetésben, vagy kezelésben lévő további épületek energetikai korszerűsítése

Feladat	Határidő	Felelős	Költség és forrás
1.	folyamatos	Önkormányzat	-
2.	folyamatos	Városüzemeltetési Csoport	költségvetés/pályázat
3.	folyamatos	Városüzemeltetési Csoport	pályázat/ költségvetés0

8. Összefoglalás

Kunszentmiklós Város Önkormányzata a város környezetvédelmi programjának újabb időszakra való elkészítésével a *környezet védelemének általános szabályairól* szóló 1995. évi LIII. törvény előírásainak eleget tesz, valamint folytatni kívánja egy már megalapozott munka színvonalas végzését. A Program legfontosabb célja Kunszentmiklós városban élők életminőségének javítása, valamint a környezet védelmének érdekében történő cselekvésekben való részvállalásuk, de egyben a Nemzeti Környezetvédelmi program megvalósításához is hozzájárul.

A Környezetvédelmi Program rámutatott arra, hogy a város általános környezeti állapota megfelelő, azonban vannak megoldásra váró feladatok. A programban kidolgozott feladatok végrehajtásában nagy szerepet kap az Önkormányzat, valamint a közfeladatokat ellátó intézmények is. Azonban fontosnak tartjuk kiemelni, hogy a programban rögzített feladatok megoldásában és végrehajtásában kiemelt szerepet játszik a lakosság környezettudatosságra való hajlama is. Tehát kiemelt területek a szemléletformálás, a tájékoztatás, a környezeti nevelés, mint hosszú távú befektetések, és a lakosság bevonása az ezirányú munkákba.

Mindezekkel biztosítható lesz a feladatok végrehajtása, ami lehetőséget biztosít a város környezeti állapotának javulására, az itt élők egészségesebb, komfortosabb életvitelére.

Kunszentmiklós, 2023 december 18.

Varga Zsombor
környezetvédelmi előadó

ABDIÁS-ÖKO
MÉRNÖKI ÉS SZOLGÁLTATÓ KFT.
6090 Kunszentmiklós, Ósz u. 3/A.
Adószám: 23709171-2-03
Banksz.: 52800038-11113209

Szűcs Pál
körny. gazd. szakm.,
szakértő, ügyvezető
SZKV-1.1-1.4.
Kamarai reg. sz.: 03-0498

9. Felhasznált irodalom

<https://kunszentmiklos.hu/hu/onkormanyzat/rendeletek/hatalyos-rendeletek/>

<https://www.oeny.hu/oeny/teir/#/>

<http://knp.nemzetipark.gov.hu/>

<http://maps.google.hu>

<http://stainfo.ksh.hu>

<http://www.kunszentmiklos.hu/>

<http://www.metnet.hu/>

<http://www.novenyzetiterkep.hu/>

<http://www.tuzok.hu/>

<http://www.klimabarat.sreter.eu>

Kunszentmiklós Város Önkormányzatának irattára

Marosi Sándor—Somogyi Sándor (szerk.): Magyarország kistájainak katasztere I-II. — MTA FKI, Budapest, 1990

Kunszentmiklós Város Önkormányzat belvív, helyi vízkár védelmi terve, Kunszentmiklós, 2017. november 30.

5.Nemzeti Környezetvédelmi Program 2026-ig

Timár Mátyás (Szerk.): Látnivalók Bács-Kiskun megyében, WELL-PRESS KIADÓ KFT., Miskolc, 2002

Virágh Gedeon Szakközépiskola és Szakiskola – Környezeti nevelési program

Baksay Sándor Református Gimnázium és Általános Iskola Pedagógiai Programja

Bács-Kiskun Vármegye Területfejlesztési Programja,

Kunszentmiklós Város Egészségterve,

Kunszentmiklós Város Veszélyelhárítási Terve.